

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 21. SZÁM.

(„Falu” Magyar Gazda és Földmives Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Képzés gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 12. szám.

Március hó 19.

A magyar hadsereg bevonult Kárpátaljára

Csehország beolvadt Németországba — Szlovákia független állam lett — Megvalósul a lengyel-magyar határ

Amikor alig néhány hónappal ezelőtt a Trianonban megcsufolt Igazság diadalutjára elindult és megkezdődött a Mussolini által találoán „mozaik állam”-nak nevezett Csehszlovákia bomlása, hivatkoztunk arra a régi szép mondásra, amely szerint *Isten malmait lassan, de könyörtelen alaposággal őrölnék*. Alig néhány hónapja, hogy az isteni malmok munkájának eredményei láthatókká váltak, s ime, október elsjétől, — amikor a német csapatok birtokukba vették a Szudéta-földet és megindultak a Felvidék visszacsatolására induló tárgyalások, — március 14-ig porrá őrölték az ugynevezett Csehszlovákiát, amely alkotó elemeire hullott: *Csehország és Morvaország a Német Birodalom tartományává lett, Szlovákia kiküzdötte független államiségét, Kárpátalja pedig visszakerült az ezeréves anyaországhoz, Magyarországhoz és ezzel megvalósul a régi követelés, a magyar-lengyel közös határ és*

valósággyá válik a régi álom: legalább északi határaink egy szakasza egybeesik az ezeréves határokkal . . .

Két évtizeden át egy megsemitott, halálraítélt nemzet megtizedelt népe ünnepelhetett csak az önkényesen megszabott szűk határok között a márciusi ifjak soha el nem muló emlékét, hogy a 91-ik évforduló lelkes hangulatát az a tudat fokozza fel, hogy a legendáshírű magyar honvéd elindult végre az ezeréves határ, a Kárpátok felé . . . Azokban az órákban, amelyekben kilencvenegy esztendővel ezelőtt a márciusi ifjak a *Talpra magyar-t* sza-

váltak és készültek a nagy nap harcaira, valóban talpra szökkent a magyar és *elvitte a szent szabadságot husz éven át elnyomott északi testvéreinknek és a szent háromszínű lobogóval elindult Verecke felé . . . Verecke, amerről ezer esztendővel ezelőtt*

őseink erre a földre jöttek, napok, talán órák múlva a miénk lesz és a Kárpátok ormáról magyar zászló hirdeti a *Magyar Igazság* halhatatlanságát . . .

Az Európa térképét átforgató, történelmi eseményekről az alábbiakban számolunk be:

„Csehszlovákia” végnapjai

Az osztó igazság győzelme felett érzett tiszta örömmel valóban nem szabad, hogy alacsony káröröm szennyezze be. Harag, indulat és káröröm nélkül is azt kell azonban megállapítanunk, hogy a végzet érte utól Csehszlovákiát akkor, amikor alkotó elemeire hullott szét. Jól tudjuk ugyanis, hogy a csehek a hajdani monarchia, vagy még inkább az *avarkodó család, a Habsburgok dédelgetett nemzetsége voltak*. A legmagasabb udvari és katonai tisztségeket a csehek töltötték be, és mégis a csehek voltak azok, akik állandóan áskálódtak a birodalom ellen. Jól emlékezünk a cseh világháborús szereplésére és arra is, hogy már a világháború alatt

csehek készítettek elő Párisban és Londonban Ausztria, de különösen Magyarország ellen a világ legigazságátalannabb, legkegyetlenebb békeszerződését.

A csehek aknamunkájának és ama hazugságának, hogy az „elnyomott” magyar nemzetiségeket felszabadítani magasztos feladat lesz a nyugati hatalmak számára, tudható be, hogy a párisi környéki ugynevezett békeszerződések megkötésekor semmiféle józan érvel, emberséges szempontot nem vettek figyelembe. Csehszlovákiából nagyhatalom lett; élére állt a kisanantantnak és *elnyomójává vált a németek, lengyelek, ruszinok, szlovákok és magyarok millióinak . . .*

Amikor a megfeszített munkával megerősödött Németország és annak újjáteremtője, Hitler vezér és kancellár Ausztria csatlakozása után a végig sanyargatott szudéta-németek érdekében közelépett és egyben felemelte szavát a többi elnyomott, kiuzsorázott nemzeti-ség érdekében is, Csehszlovákia a müncheni, majd bécsi megállapodások megkötésekor megfogadta, hogy új alapokon folytatja életét s szakít a benesi politikával.

Csehekről lévén szó, természetesen kell tartanunk, hogy ennek pontosan az ellenkezője történt. Az állítólag felszabadított és *testvéreink* hirdett *szlovákok önállóságát, melyet pedig még 1918-ban megígért, újból elakarta sikeresíteni, vezetőit letartóztatta, katonáival sanyargatta a „felszabadított” testvéreket; a szudéta-vidék elvesztése feletti dühét a Csehország területén maradt németeken igyekezett kitölteni; sürü egymásutánban követte el a magyar határon a véres határsértéseket; a Kárpátalján, Ruszinszkóban pedig felszította és támogatva az ukrán terroristák rémuralmát.*

Megalakult az önálló Szlovákia

Ilyen előzmények után történt, hogy Prága *Tiso szlovák miniszterelnököt és társait önkényesen elmozdította állásától és új kormányt nevezett ki*. Ugyanazt a játékok ismételte meg, amelyet néhány héttel ezelőtt Ruszinszkóval követett el; az önállóságra vonat-

kozó cseh ígéret beváltását követelő politikuskokat elmozdította, bebörtönözte és új kormányt állított helyükbe.

A szlovák vezetőférfiak, — *Tiso* miniszterelnök, *Tuka* professzor, *Mach* Sándor és a Hlinka-gárda vezetőinek — letartóztatása azonban csak olaj volt a tüzre és végkép meggyőzte a szlovák népet arról, hogy a cseh kormány ígéréteiben nem lehet megbízni. A szlovákság tehát, bár a csehek valóságilag megszállták Szlovákiát és *Pozsonyban* ostrom-állapotot is hirdettek, heves tüntetéseket rendezett a csehek ellen és követelte vezéreinek szabadonbocsátását.

A csehek ugyanezkor tüntettek a németek ellen, a német kulturálisakat megtámadták; egyszóval Szlovákia véres tüntetések, rombolások színhelyévé vált. A cseh katonák és csendőrök a harcétéről ismert bátorsággal viselkedtek; az alattomos támadásokkal felszított tömeghangulatnak az ígéretek becsületes teljesítésével való leveztelésére nem volt szíve a cseh kormánynak, viszont az önkényuralom teljes megvalósításához, ahhoz, hogy kemény kézzel fegyveresen letörjék a lázongást, bátorságuk nem volt a végrehajtó közegeknek.

Ducesinszky, a Tiso-kormány elcsapott közlekedésügyi minisztere, akit nem sikerült letartóztatni, március 10-én *Bécsbe*, majd *Berlinbe* utazott és *Tiso* felhatalmazásával *Hitler* vezér és *kancellár* védelmet kért az önállóságra törekvő Szlovákia számára.

Hácha köztársasági elnök március 11-én ismét újabb szlovákiai kormányt nevezett ki *Sidor* Károly elnöklete mellett. Egyidejűleg *Tiso* két kénytelennek voltak a csehek szabadlábára helyezni. Drámai gyorsasággal pergett ezután az események. *Tiso* volt szlovák miniszterelnök, *Karmasin* német államtitkár kíséretében *Berlinbe* utazott, *Hitler* vezér és *kancellár* hoz. Utazásához *Sidor*, a Prága

által kinevezett új miniszterelnök is hozzájárult, ami első bizonyossága volt annak, hogy a szlovákok népszerű politikusa a *miniszterelnöki kinevezés ellenében sem adta fel álláspontját és nem vált Prága hívévé.*

Keddre, március 14-re összehívták a szlovák parlamentet, amely egyhangú lelkesedéssel kikijáratja Szlovákia teljes függetlenségét.

A történelmi jelentőségű ülés során Sidor Károly miniszterelnök megállapította, hogy a Tiso-kormányt alkotmányellenesen mozdította el állásától Prága, leszegezte,

Csehország nincs többé

Hácha Emil dr., a cseh állam elnöke látva, hogy a további kísérletezés teljesen céltalan, Szlovákia önállóságra való törekvését meghiusítani nem áll módjában és hogy a németek sem tűrik tovább a jogfosztó cseh uralmat, de értesülve arról is, hogy a Kárpátalján az öntudatra ébredő ruszin nép immár fegyveresen lép fel a cseh katonákkal és csendőrségekkel szemben, március 14-én különvontan Berlinbe utazott.

A cseh köztársasági elnököt és Chvalkovszky külügyminisztert a március 15-re virradó éjjel fo-

gatta Hitler vezér és kancellár. Hajnali négy órakor irták alá a megállapodást, amelynek értelmében Hácha elnök „a cseh nép és ország sorsát a német birodalom Vezérének kezébe helyezi”.

A megállapodás értelmében és alapján

Morvaország és Bohémia politikailag, katonailag, gazdaságilag és közigazgatásilag beolvad a Német Birodalomba, azaz Csehország német tartománnyá válik, polgárai német állampolgárokká lesznek.

A cseh községek és megyék bizonyos helyi autonómiát kapnak, a csehiek a jövőben is elnyerhetnek bizonyos kisebb közigazgatási tisztségeket, a cseh népcsoport nyelvi alapon kulturális autonómiát élvez. *Uyenformán a cseh állam önállósága teljesen megszűnt.*

Március 15-én Hitler vezér és kancellár kiáltványt intézett a német néphez és **parancsot adott a véderőnek a Csehországba való bevonulásra.** Utasította a hadsejreget, hogy a cseh lakosságot sehol se tekintse ellenségnek, az esetleges ellenállás azonban a legérellyesebben törje le. Egyidejűleg Prága parancsot adott ki, amelynek értelmében minden ellenállást megtiltott. A rendelkezések alapján március 15-én reggel a német katonaság megkezdte Csehország teljes megszállását. Kisebbségekkel eltekintve, sehol komoly ellenállásra nem találtak.

Hitler vezér és kancellár március 15-én este háromnegyednyolc órakor bevonult Prágába és a Hradsin (az elnök székhelye) ormára felhúzták a vezéri lobogót...

Csehország nincs többé, amint ötázt évvel ezelőtt — leszámítva a legutóbbi husz évszázadot — nem is volt.

A magyar hadsereg Kárpátalján

Ismételten beszámolt már a *Vasárnap* arról, hogy Kárpátalja öslakossága százával fordult azzal a sürgető kéréssel a magyar kormányhoz, hogy vessen véget a cseh-ukrán terrorbandák rémuralmának. Ezek a terrorcsapatok nemcsak Ruszinszko határain belül sanyargatták az öslakosságot, hanem általános — támadásokkal nyugtalanítják iparkodókat a Magyarországhoz csatolt határmenti városok és községek lakosságát is. Emlékeztetünk például a január 6-iki véres támadás, amelynek sajnos, halálos áldozatai is voltak magyar részről. A magyar kormány mégis páratlan önfegyelmellettéssel és türelemmel elkerülni iparkodott a katonai beavatkozást.

A szlovenszkoói események kihatással voltak azonban a ruszinszkoói helyzetre is. Az itteni cseh és ukrán bandák, érezve a közeli összeomlást,

még féktelenebbül kezdtek garázdálkodni és már parancsnokainknak sem engedelmességek.

Ilyen előzmények után történt, hogy a magyar kormány március 14-én délután 3 órakor **jegyzéket** nyújtott át Csehországhoz budapesti követének és ebben azt a követelést terjesztette elő, hogy a magyar internáltakat **azonnal bocsássák szabadon; vessenek véget a magyarság üldözésének; engedjék meg a magyar önvédelmi ala-**

katok felfegyverkezését, tartásukat tiszteltetben az öslakosság vagyonaát és végül **24 órány belül kezdjék meg Ruszinszko katonai kiürítését.** A jegyzékre a magyar kormány 12 órány belül kért választ.

Itt kell megemlítenünk, hogy ugyancsak március 14-én reggel **Munkácsnál** a cseh határőrség tüzei kezdett a magyar határőrségre, amely természetesen viszonozta a tüzelést és

a magyar kormány által a január 6-iki támadás után tett bejelentés szerint üldözése is vette a támadókat.

Az üldözés során a magyar csapatok 16 kilométernyire behatoltak cseh területre.

Március 14-én este 11 órakor megérkezett a magyar jegyzékre a cseh válasz, amely azonban nem volt kielégítő, amennyiben bejelentte ugyan, hogy megkezdik Ruszinszko kiürítését, nem járul azonban hozzá, hogy a magyarok fegyveresen gondoskodhassanak önvédelmükről.

A magyar csapatok ezután a sorozatosan elkövetett határsértékek megtorlásaként megkezdtek előnyomulásukat.

A magyar királyi honvédezerkar főnöke március 15-én délben hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a magyar csapatok rendszeres folytatják ruszin területen az előnyomulást. *Prchala* tábornok, cseh parancsnok hadikövetet küldött a magyar lovasdandár parancsnokához és *Ruszinszko* kiürítésére *öt nappal haladékokat* kért, a honvédezerkar főnöke azonban **azonnali fegyverletelt követelt.** Az ezirányú tárgyalások megindultak.

Ugyancsak március 15-én délben *Csáky* külügyminiszter felhozította *Volosin* ruszin miniszterelnököt, hogy

azonnal adja át az általa gyakorolt hatalmat a bevonuló magyar hadsereg parancsnokának.

A jegyzékre a külügyminiszter este 8 órára kért választ. A táviratra *Volosin* azonnal válaszolt; közölte, hogy háromtagú küldöttséget indított *Budapestre* és kérte a hadműveletek szüneteltetését. *Csáky* gróf külügyminiszter válaszában közölte, hogy a küldöttséget magyar vendégszeretettel fogadják, a hadműveleteket azonban nem lehet beszüntetni.

A március 15-én este kiadott jelentés szerint este 8 óráig a magyar csapatok **száznál több kárpátaljai községet foglaltak el.** A felszabadító csapatokat a lakosság mindenütt kitörő lelkesedéssel és boldog örömmel fogadta.

Tervszerűen halad Kárpátalja birtokbavétele

A Közép-európa térképét teljesen újjáformáló történelmi esemény, — Csehország német birtokbavétele, az önálló Szlovákia szervezkedése és a magyar honvédek kárpátaljai önyomulása, — lapunk zárlatok program-szerűen folyik.

Az európai sajtónak még az a részese is, amely aggodalommal ir Németország újabb megerősödéséről, megértéssel és örömmel állapítja meg, hogy *Kárpátalja visszanyerése Magyarországhoz jogos igényeit idé-gíti ki.*

Lengyelország a kárpátaljai határokon szeretettel várja az ősi baráti állam, Magyarországhoz haderejét.

Románia külügyminisztere pedig leszegezte, hogy *Románia teljes semlegességgel viseltetik a kárpátaljai eseményekkel szemben.* Talán felesleges megemlítenünk azt, hogy a német hivatalos álláspont *Kárpátalja magyar birtokbavételét kizárólag magyar belügynek nyilvánította.*

Néhány nap múlva tehát Kárpátalja népének feje felül elmúlik a keserves elnyomatás kora és az Erdős-Kárpátok bércein újra piros-fehérszöld zászlót lenget a márciusi szél.

Márciusi ünnepek

Március 15-ét lelkes és szép ünnepek keretében ülte meg az egész ország közönsége. A rendkívüli idökre való tekintettel a felvonulások elmaradtak, a belügyminiszter csak az egyetemi ifjúságot engedélyezte. Annál mélyszécsesebbek voltak az egyes keresztény felekezetek istentiszteletei. A vigadó ünnepségen már a felvidékiek és ruszin testvéreink is résztvettek. A *Verhovina Enekek* énekelte kuruc nótákat. 1939 március 15-ike valóban a magyar szabadság napjának megcsillanása: *Nagymagyarország lelkes ígérte volt...*

A jugoszláv-magyar viszony

A jugoszláv parlamentben a költségvetés tárgyalása során *Fodor* Gellért, az egyetlen magyar kisebbségi képviselő, a jugoszláviai magyarság kívánságait vázolta. Megállapította, hogy a magyar kisebbség minden fejlődési lehetőségét el van zárva. *Szemlelileg meg van nyomorítva, gazdaságilag teljesen le van rongyolva.*

Cincár-Markovics miniszterelnök a külügyi tárca vitájánál foglalkozott Jugoszlávia és Magyarország viszonyával s ezeket mondotta:

— A viszony Magyarországgal állandóan a jó és kellemes szomszédság jegyében fejlődik, amit a múlt évi bédi megállapodás jellemez. *Jugoszlávia a jövőben a magyarságtól azonos lesz, hogy folytatódjék a jóviszony ilyen fejlődése.*

Ez a fejlődés valóban kívánatos, de a belpolitikában is, hogy a magyar kisebbség súlyos panaszai minél előbb tárgyaltanokká váljanak.

A spanyol események

A *Madridból* érkező jelentések ellentmondók. A spanyol főváros teljesen el van vágyva a külvilágtól. A harc, amely *Mija* tábornok csapatai s a köztársasági hadtest között folyik, változó szerencsével, de változatlan heveséggel lángol tovább. Egyes jelentések szerint *Mija* tábornok csapatai kisebbségre kerültek. Viszont kétségkívül bizonyos, hogy az egész köztársasági *Spanyolország területén teljes a zürvarev kommunisták elemek vérszomja és kétségbeesett erőködése következtében.* *Francó* tábornok — hir szerint — meggyorsítja a Madrid elleni hadműveleteket.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfityezés

Rákoshegyi baktériumölő

nékül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULITZKY OTTÓ**

Budapest, VII. Dohány-uca 64. Hsz. 2.

Árak: Demijonál az Budapest

3 4 6 8 10 15 20

370 480 700 910 1080 1600 2120

Tanulmányos prospektusok a lap olvasóinak ingyen!

A HÉT POLITIKÁJA

A képviselőház ülése

A képviselőház március 9-iki ülésén folytatta a zsidójavaslat tárgyalását. Ezen az ülésen jelentette be a napirend tárgyalása előtt Kormis Gyula a NEP-ből kilépett képviselők egyik csoportjának *Keresztény Nemzeti Függetlenségi Párt* néven történt szervezkedését.

A napirend tárgyalása során a felvidéki képviselők közül Gürtler Dénes és R. Vozáry Aladár szóltak fel, érdekes adatokkal ismertette a felvidéki zsidóság husz év alatti magatartását. A javaslat ellen *Apponyi György* gróf szólt fel, majd *Matolcsy Mátyas* beszélt a javaslat mellett, amelyet azonban nem tart eléggé erélyesnek.

A március 10-iki ülésen elhatározta a Ház, hogy március 13-tól nyolcórás ülésen fogja a javaslatot tárgyalni. Ezt az ülést a javaslat elleni felszólalások vették igénybe, míg hétfőn, 13-án, az első nyolcórás tárgyalási napon, a képviselőház befejezte a törvényjavaslat általános vitáját.

Tekintettel arra, hogy a képviselők nagy része a márciusi ünnepégre kerülnébe utazott, március 14-én, és természetesen 15-én is, a Ház nem tartott ülést.

A miniszterelnök bejelentette a Házban Kárpátalja megszállását

A képviselőház március 16-iki ülésén *Telcki Pál* gróf miniszterelnök általános nagy érdeklődés közepette állt fel szólásra.

— A rutén nép tömegei és vezetői azzal a kéréssel fordultak a magyar kormányhoz — mondotta többek közt — hogy az élet- és vagyonbiztonság helyreállítása céljából *katonailag hadilektálnal szállja meg a ruténlakta területeket*. A magyar kormány az ismételt felkérésnek eleget tesz és a honvédség hatalmába veszi az egész rutén földet.

Amikor *Telcki Pál* gróf ezeket mondotta, a képviselők, mint egy ember emelkedtek fel helyükről és felállva, percekig tapsoltak.

— Ezzel azt a földet — folytatta a miniszterelnök — amelyhez életbevágó érdeke fűződik Magyarországnak és

amely ezer éven át az anyaországhoz tartozott, az ősi jogokon túlmenően önkormányzatot adva a testvér rutén nemzetnek, visszacsatoljuk.

Hosszantartó taps és éljenzés követte a miniszterelnök szavait, majd a Ház áttért a szőnyegen fekvő törvényjavaslat tárgyalására.

A ruszinok küldöttsége a Kormányzó Úrnál és a miniszterelnök-nél

Március 14-én délelőtt a magyarországi ruszinok küldöttsége felkereste *Telcki Pál* gróf miniszterelnököt, hogy a ruszinok készségéről és tiszteltetéséről biztosítsa. *Illés József*, az egyesület elnöke üdvözölte először a miniszterelnököt és kérte, hogy továbbra is tartsa meg a kormány a ruszin népet jóakaratu gondoskodásában. *Sztójka Sándor* püspök a Magyarország határai közé most visszatért ruszinok üdvözlését tolmácsolta és kifejezést adott annak az örömeinek, amely a ruszinok egyrésznének a magyar hazába való visszatérésekor állott.

Telcki Pál gróf miniszterelnök vá-

laszában hangoztatta, hogy ő és a kormány mindig a legteljesebb jóakarattal volt és lesz a ruszin nép minden jogos kívánására iránt, annak a ruszin népnek, amelynek tagjai mindenkor hű fiaí voltak a magyar hazának.

A Kormányzó Ur öfömelőtsága délelben fogadta a magyarországi ruszinszókiai szervezetének 12 tagu küldöttségét. *Sztójka Sándor* munkácsai görögkatolikus püspök lelkes szavakkal tolmácsolta a ruszinszókiai hódolatát. A Kormányzó Ur közvetlen meleg szavakkal válaszolt, majd elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Az új kultuszállamtitkár kinevezése

A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *Jalsoviczky Károly* dr. miniszteri osztályfőnököt államtitkárává nevezte ki. Az új államtitkár, aki 56 esztendő, harmincöt esztendő óta áll közszolgálatban és eddigi munkásságával, felszokorú tudásával és gazdag tapasztalataival sok érdemet szerzett.

Az új sajtófőnök átvette hivatalát

Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökségi sajtóosztály új vezetője, március 13-án foglalta el hivatalát. Az új sajtófőnököt a miniszterelnökségi sajtóosztály tisztikara nevében *Dulin Elek* dr. miniszteri osztálytanácsos üdvözölte. *Thuránszky László* válaszában rámutatott arra, hogy néhai *Gömbös Gyula* utódai az ő politikai programját munkálják.

Változások a főispáni karban

A Kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére *Széchényi Viktor* gróft, Fejér vármegye és Székesfehérvár szabad királyi, törvényhatósági jogu város főispánját, *Borbély Györgyöt*, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánját ettől az állás-

tól saját kérelmére felmentette; *Urban Gáspár* bárót Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánjává, *Jankovich Miklós* földbirtokost Fejér vármegye főispánjává kinevezte. E vitéz *Thuránszky László* dr.-t, Tolna vármegye főispánját és *Hevesy Lászlót*, Gömör és Kishont vármegye főispánját ettől az állásától saját kérelmére felmentette; *Soldos Béla* dr.-t, Nógrád vármegye főispánját ettől az állásától való fedmentése mellett Gömör és Kishont vármegye főispánjává kinevezte; *Boross Józsefet* Nógrád vármegye főispánjává, *Kászonyi Richárd* dr.-t, Csanád, Arad és Torontál közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyek és Hódmezővásárhely törvényhatósági jogu város főispánját ezektől az állásaitól való felmentése mellett Bács-Bodrog vármegye és Baja törvényhatósági jogu város főispánjává; *Simkó Elemér* Mihály dr.-t Hódmezővásárhely törvényhatósági jogu város főispánjává kinevezte, vitéz dr. *Imecs Györgyöt*, Szeged szabad királyi város főispánját ettől az állásától saját kérelmére felmentette; végül *Takáts Sándor* dr. egyetemi magántanárt Szeged főispánjává kinevezte.

Antal István államtitkár a jobb-oldali politikáról

Antal István dr. igazságügyi államtitkár március 12-én résztvett és felszólalt a Magyar Élet Pártja hódmezővásárhelyi zászlóbontó nagygyűlésén.

A nagygyűlésen *Kászonyi Richárd* főispán mondtott megnyitót, majd *Antal István* államtitkár mondtotta el beszédét, amelyben a Magyar Élet Pártja és általában a magyar jobb-oldali politika célkitűzéseit ismertette. Hangsúlyozta, hogy a *kifélfüggetlen, befelé szabad, modern, szociális Magyarország felépítése a jobb-oldali politika célja*. Részletet a földbirtokpolitikai programot, ismertette a zsidókérdés megoldására irányuló törekvéseket és a szociális igazság érvényrejuttatásának szükségességét bizonyította.

Antal István beszédét sokszor szakította félbe a lelkes taps és éljenzés. A nagygyűlést többszázterítkes társaság követte.

Korszerű mezőgazdasági igazgatást!

A közeljövőben sorrakerülő mezőgazdasági kiállítás évről-évre tanúságot tesz a hazai mezőgazdasági termelés és értékesítés előrehaladásáról. Ez az előrehaladás kell, hogy maga után vonja a *mezőgazdasági igazgatás* továbbfejlesztését is.

Igy például a honvédelmi törvény életbeléptetése alkalomszerűvé teszi a *mezőrendőrség katonai* formában való átszervezését. A jelenleg működő mezőőri szervezet ugyanis már nem tudja hivatását kellően betölteni mai alakjában. Ugyanígy állunk a *gazdasági felügyelői intézménnyel* is. A járási felügyelők nem győzik a reájuk háruló feladatot a helyszínen lebonyolítani és a sok felvetődött új problémát azok sokirányúságánál és elfoglaltságuk túlzott mértékénél fogva megoldani.

A gazdaközönség a mezőőrökben *védelmőzjét*, a gazdasági felügyelők működésében pedig a saját maga jobbsorsának és gazda-

sági fellendülésének megsemmélyesítőit kellene, hogy lássa, ettől azonban a mai szervezet mellett nagyon messze vagyunk. A mezőrendőrség átszervezésével egyidejűleg idősrűséget nyerne a közösgének létesítendő „*gazdasági cládók*” megszervezésének kérdése is.

Ha ezekhez a sürgősen megoldandó feladatokhoz a termelés továbbí irányítását és az értékesítés erősebb megszervezésének problémáit is hozzávesszük, úgy rájövünk arra, hogy ezek a kérdések mindennél sürgősebben megoldandók és fontosabbak, annál is inkább, mert a *gazdasági élet talapatát alkotó gazdaközönség ezt várja és követeli*. Bármint tekintjük is a dolgot, gazdasági fellendülésünk s így közvetve hazánk jó vagy balsorsa nem választható el ezeknek a kérdéseknek okos megvalósításától.

Kunszentmiklós.

Markó Jenő dr.

Ismét itt az alkalom!

Ezer még ezer ember nyert már a **m.kir. osztálysorsjátékon**

Ma majdnem mindenki vesz osztálysorsjegyet, mert kis öszeggel nagy vagyont nyerhet készpénzben.

Április 4-én kezdődik

az új sorsjáték, nagyon ajánlatos, hogy **rendeljen vagy vegyen egy sorsjegyet**, mert akkor **reménye** biztosan lesz.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

700.000 P

Jutalom és nyeremény készpénzben:

400.000	70.000	2 × 40.000
300.000	60.000	30.000
100.000	2 × 50.000	15.000
21 × 20.000	32 × 10.000	

stb., stb. pengő, összesen közel 10 millió pengő, mely öszeket készpénzben azonnal kifizetik. 88.000 sorsjegy közül 44.000 sorsjegy biztosan kisorsolnak, tehát a **corjegyek fele nyer**.

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad
28.- P	14.- P	7.- P	3½ P

az összes főúrusítóknál, hol a gondos kezelés és titoktartás biztosítva van.

A Kormányzó Ur egy munkácsi hős temetésén

Március 14-én délután temették, országos részvét mellett, a főmeltóság Kormányzó Ur jelenlétében Pesterzsébeten *Kiss Ernő* főhadnagyot, aki január 6-án halálos sebet kapott a munkácsi harcok során.

A fiatal hős ravataltól rengeteg koszorú borította el; a koporsó előtt báronypárnán ragyogott a hadikéltényes *Magyar Erdemrend*, amelyet a halálos ágyán fekvő hősnék személyesen adott át a Kormányzó. A gyászszertartáson tizezernyi gyászoló közönség jelent meg, amely *felkeszen köszöntötte a Legelső Magyar Embert*, amikor hős katonája végtiszteléséggel megjelent.

Megrázó szavakkal bucsuzott a tragikus sorsu hőstől *Vozáry Aladár* országgyűlési képviselő *Munkács* nevében, talán éppen abban az órában, amikor a magyar katonák, újabb cseh támadást visszaverve, diadalmasan indultak *észak felé Munkácsra*...

A sirnál a szülőváros bucsuzott *Chikán Béla* dr. pesterzsébeti polgármester tolmácsolta, *Demkő Mihály* a munkácsi ruszinok, *Dinich Győző* pedig a Rongyosgárda nevében vett bucsút a megnagyobbed Magyarországgal hős halottjától.

A soványság megszűnik!

A fulzolt soványság megszűnik. És nem szerepelhet, de szánalmat okozhat. A teljesen soványságú hajúkat ki kell látni. A természetellenes soványságúkat által minden vonzóerő elvész. Szépséges, vérszorgalmi feloldásban, visszamaradt szőrzeteket is sok évtel tapasztalattal által gyors, szűzszagúval (3-6-tól 15 kg-ig) és csodálatos kelte termelést, aprót, esztét. köhköket érnek el és idősebb szőrzeteket is sok évtel tapasztalattal által minden vonzóerő elvész. Ezen tippor használat után az Ön megjelenése csábos, ruganyos és fiatalos lesz még későbbi években is. Próbálna és győzőskönnél is meglesse eredményét. 1 csomag 2.50 pengő, 3 csomag 4.50. Aki ezt a hirdetését rendeléssel együtt három napon belül beküldi, annak egy kis füveg "Vigyan" parfümöt csomagolatk mellé, teljesen ingyen. "Tehát" írjon meg ne Dr. Keleny, Kassa, Kovács utca 77/A. 226.

„EROS”

szabadalmazott folytatólagos működésű szőlő- és gyümölcsfa-permetező. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Gyártja: **Dillányi József**
„Agrasan” műszaki és vegyipari üzeme
Bpest, VIII., Rákóczi-tér 10
Telefon: 130-186.

Szárnyat a hozának!

— volt a **Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap** minden magyar szívet megdobogtató jelszava, amelynek nyomán az ország minden részéből, sőt a külföldön élő magyarok köréből is — így a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásoktól is, — sűrűn érkeztek be a fillérek, pengők a magasztos rendeltetésű Alap gyarapítására. S ime, alig néhány hónappal a jelszó elhangzása után már a nyilvánosság elé állhatott az Alap vezetősége és bejelentette, hogy **kétfélmillió pengővel munkához lát**: megkezdí a motoros sportrepülő-kiképzést, népszerűsíti a repülés gondolatát és megerősíti a magyar repülőgépgyártást annyira, hogy jövőre már a magyar géptervezők rajzai alapján magyar gyárakban, magyar kezekkel megépített gépek szelik majd az eget. Husz esztendeig, Trianon óta, alig lehetett szó komoly magyar repülésről; ellenségeink féltékenyen vigyáztak arra, hogy a porbasújtott magyarság ne törhessen szárnyrakapta az ég felé. Félték, hogy a lóreturmelt hajdani „vörös ördögök” a gépmadarak nyergében diadalmas sasokká lesznek... S mégis febröppent néhány hónappal ezelőtt a Magyar Igazság és ma már szabad hozzálátni a husz év kényszerű mulasztásának pótlásához: a magyar ifjuság felülhet a modern gépmadarak hátára és bebizonyíthatja, hogy — mint a legtöbb sportban — a repülésben is az **első köze fogja felküzdeni magát...**

A **Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap** rendelkezésére áll **kétfélmillió pengőből**, a motoros sportrepülő-kiképzés ebben az évben **Budapestben, Kassán, Debrecenben, Szegeden és Pécsen** fog megindulni. A jövő évben más vidéki városok bekapcsolását is tervezik.

Az **előmunkálatok** már meg is indultak. Az alkalmas jelentkezők sorából fogják kiegészíteni azt a kiképző és műszaki gárdát, amelynek a feladata lesz a munka elvégzése. Következő lépés lesz a kiképzendő kiválasztása. Ebből a célból a közeljövőben országos felzárkózás, illetve pályázat fog megjelenni, hogy az egész ország területéről válogathassák ki a repülésre **legalkalmasabb** személyeket.

Gondoskodni fog még a **Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap** a kiképzésen résztvevő személyeknek a repülésből eredő balesetek elemi biztosításáról is. Hogy azonban ennek a biztosításnak az igénybevételére sor ne kerülhessen, az Alap a repüléséknél az **előtérnyő használatát kötelezővé teszi.**

Káprázatos ünnepség keretében koronázták meg az új pápát

Róma, március 12. vasárnap. Az örökvárosban az új pápát koronázzák káprázatos pompa és páratlan szépségű ősi szertartások keretében. Már kora hajnalban talpon van az egész Róma s csodálatos népvándorlás indul meg a Vatikánváros felé. Mindenütt rohamisakos katonák fegyveresen, a Szent Péter templom előtt hatalmas vöröskeresztes sátor táboriruhás szanitécokkal. Szükség van az előrelátó óvatosságra. Most nemcsak Olaszország és Róma népe mozdult meg,

a földkerekség **négyszázmillió katolikussága is elküldte képviselőjét negyven államból.**

S ez a néptenger a San Pietro-tér felé hömpölyög, hogy a székesegyházba, vagy legalább is a közelébe juthasson. A kordonon csak azokat bocsátják át, akiknek belépőjegyük van.

Még nincs nyolc óra s a hatalmas bazilika megtelt már. Igen sok királyi herceg és hercegnő van jelen. **Umberto** olasz trónörökös a feleségével az olasz király és császárt képviseli. Ott van **Alfonz** volt spanyol király, **József Ferenc** királyi herceg és **Anna** főhercegné. És huszonhat Bourbon, számos Habsburg és több protestáns **Hehenzollern, szász és württembergi** herceg. Képviselek az angol és a belga királyt is. Az egyes mezőnyíron a külföldi követéségek, a diplomaták sora. Róma előkelőseinek, több, pápát adó család tagjai. Az evangéliumi oldalon a pápa hozzátartozói: **nővere és két unokatestvére.** A leckeoldali emelvényen **Somsiech** József gróf vezetésével a magyar kül-díjtségek. A diplomaták sorában **Apor Gábor** báró vatikáni követ. A pilléremelvényen a magyar **Actio Catholica** és a tudományegyetem képviselői.

A székesegyház ablakainak függőnyeit leeresztették. Az aranyos mennyezetet villanyrőzések gyulnak ki. **Szent Péter apostol hatalmas fekete bronzszobrát teljes pápai díszbe öltöztették.** Fején hármis pápai korona ragyog, ujján zafirköves halászgöyürű. Az első pápa ünnepi díszben várja utódát...

Te Péter vagy...

Félkilenc után néhány perccel trombitaharsogás jelzi, hogy a pápai díszmenet elindult a királyi lépcsőn. A székesegyházban aranyos rács mögül, gyönyörű üdvözli himnusz hangjai szárnyalnak. A **Capella Sistina** énekkar üdvözli a bevonuló pápát. A világ legtökéletesebb vegyeskara. A női szólamokat gyermekek énekelik. De az angyali tisztaságu éneket elnyomja a sokaság éljenzése, tapsa, üdvívalgása, ahogy a pápai trónszék megjelenik a templomajtóban.

Bársonyos párnán hozzák a drágakövektől csillogó hármis pápai koronát.

Három része a mennyezőságot, a purgatóriumot s a poklot jelképezi. Ezután a vatikáni papság következik festői sorrendben, rang szerint. Elő-kön a gyóntatók, a pápa előtt közvetlen a bitorosok. Köztük **Serdői Jusztinián** bitoros-hercegprímás.

A pápai hordozéket 16 festői ruhás szolga viszi. Előtte két kamarás struccotl legyekkel jelképezi a fejedelmi tekintélyt. Oldalt nyolc pre-

látus emel díszes mennyezetet a hordozék fölé.

A pápa a „Szent kapu” előtt fogadja a papság hódolatát, aztán a **„Tu es Petrus”** (Te Péter vagy...) győzelmi induló hangjai mellett folytatódik a bevonulás. A Szentatya jobbra-balra áldást oszt a tédreborult hívőkre, akik folyton ünneplésben tapsolnak és hangosan éljenznek.

Mielőtt a menet a pápai trónushoz érkezik, a szertartásmester háromszor térdei hajtja a Szentatya előtt. Meggyújt egyet az ezüsttálán lévő **csepüből**, s közben emelt hangon énekel:

— *Szentatya! Így mulik el a világ dicsősége...*

A pápai szentmise

A csodálatos és lélelemelő szertartás-sorozat, amely a pápai szentmisén egymást követte, három óra hosszáig tartott. A szentmisét maga **XII. Pius** pápa pontifikálta. Kyrie után a Szentatya a trónhoz tért vissza és

fogadta a bitorosok hódolatát, akik megcsókolták saruját és kezét, a pápa pedig fölemelte és megölelte őket.

A pátriárkák, érsekek és püspökök a pápa saruját és jobb térédt, az apátok pedig a lábát csókolták meg.

Közben a diakonus-bitoros a szertapok kíséretében levonult Szent Péter sírházhoz, s elhozta a palliumot, az érseki hatalom jelvényét.

A csodálatos kórus pedig egymás után énekel **Paestrina** mester tizenhatodik századbéli szárnyaló dallamait a „Pápai miséből”, amelynek fenségesebbét azóta sem alkotott szerző.

A koronázás

Már egy óra is elmulik, amire az **Ita missa est** elhangzik. A pápa újra a hordozékon foglal helyet. Egy bi-

Hetvenmillió liter bort öntöttek ki Argentínában

Magyarország már régen nem a tejjel-mézsel folyó Kánaán, különösen Trianon óta nem az. Mégis, ha elolvassuk a gazdasági válság által más országokban, világrégiókban okozott pusztulásokról szóló híreket, láthatjuk, hogy más népekre sokszor még sulyosabban nehezedik a sors keze, mint reánk, szegény magyarokra.

Jól tudjuk, hogy **Brazília** évről-évre hatalmas mennyiségű **kávét** zudít a tengőerbe, sőt bő termés esetén **buzával** futik a mozdonyokat is; Észak-Amerikában a folyókba öntöttek a **tejet**, most pedig azt olvassuk, hogy

a **délamerikai Argentínában** **borral locsolták az utakat, mezőket.**

A páratlan esemény előzménye az volt, hogy **Argentina Mendoza** és **San Juan** nevű tartományának szőlőiben — melyeket „Isten szőlője” néven neveznek, — a múlt évben rengeteg bor jermelt. A hatalmas mennyiségű bort nem sikerült értékesi-

tenni s most, az új szüret előtt minden **borospince** minden **hordója még tavalyi borral volt tele.** Megállapítást nyert, hogy

közel **hetvenmillió liternyi bor felesleges, mire kimondták a határozatot: a felesleges bort ki kell önteni.**

Napokig borral locsolták az utakat, sőt a réteket is, aminek eredményeképpen a szegények, a gyermekek, majd a legcélzó állatok is berugtak; a tehének és a lovak szájai el is pusztultak. Hamarosan a kutak vize is ihatatlanná vált, mert a rengeteg bor beszívargott a kutakba.

Végre sikerült megszabadulni a borfeleslegtől és **Mendoza** népe készült a szüretre. De még ki sem jözanodtak a nagy borpusztítás nyomában járó mámorból, amikor borzalmas erjú országos vihar keletkezett, amely teljesen elpusztította a **mendozai és sanjuani szőlőket és a terméskültásokat...** A természet megbosszulta magát.

A koronázás után a mélyen megilletődött pápa áldást oszt. A tömeg tédrebulha, néma ábitattal fogadja. Két bitoros teljes búsult hirdet.

Tomboló lelkesedés és viharos éljenzés zug föl. A pápa mosolyogva vonul vissza az erkélyről. A tömeg még soká együtt maradt. Állandóan harsan a kiáltás:

— *Eljen a pápa! Eljen XII. Pius!*

Te Deum a budavári koronázó templomban

A római pápakoronázás szertartásával egyidőben a budavári koronázó **Te Deum** templomban ünnepélyes **Te Deum** volt, amelyet **Rotta** Angelo címzetes érsek, pápai nuncius végzett. Az ünnepélyes szentmisén megjelentek: vitéz nagybányai **Horthy Miklós** kormányzó a hitvesével, a királyi hercegnők, a **Köbör** hercegi család tagjai és **Telcki Pál** gróf miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai, valamint a közéleti előkelőségek nagy számban. A szentbeszédet **Toth** Tihámer dr. veszprémi megyéspüspök tartotta.

Széchenyi Magyar Kultur Egyesület néven dolgozik tovább a SzMKE

Komárom, március 12.

A felvidéki magyarság számára a cseh elnyomatás husz esztendeje alatt a SzMKE — Szlovenszkoji Magyar Kultur Egyesület — jelentette a mostoha jelenért a vigaszt és a jobb jövőbe vetett reményt. Ez az egyesület, amelynek vezetői súlyos üldöztetéseknek tették ki magukat, szerzetesbe foglalta össze a magyarságot, ápolta a magyar öntudatot és a cseh iskolák magyarellenes tanításával szemben az ezerezes magyar hagyományok megismerésére és tiszteltetésére tanította véreinket. A SzMKE ugyanazt a munkát végezte odaát, mint itt: a Falu-Gazdaszövetség: a hazaszeretet, a testvéri érzés, az összefogás és a kultúra fegyvereit osztotta szét a falu népe között, azzal a külföldi, hogy munkáját a cseh hatóságok megnehezíteni iparkodtak és hogy kulturális nevelőmunkájának az iskolán kívüli népművelés minden ágazatára ki kellett terjednie.

Amikor a Felvidéknek most visszakérült részén a husz esztendő cseh uralom nyomait keressük és végignézzük a visszakérült magyarság sorait, büszke örömmel állapíthatjuk meg, hogy

új munkát, magyar munkát végzett a SzMKE.

A magyarság sorait — egészen elenyésző kivételtektől eltekintve — nem bonthatta meg a cseh lélek-mérgező munkája: öntudatos, gerinces, egységes magyar társadalom tudtak az anyaországhoz visszavezetni a magyarságnak a SzMKE útján dolgozó vezetői.

A felvidéki magyarságnak ez az önmagából kitermelt pompás szervezete, illetve annak visszacsatolt alakulatai vasárnap, március 12-én tartották országos főközgyűlést Komáromban, a Jókai Egyesület kulturális házában nagyteremben. A közgyűlésen mintegy 150 helyi szervezet képviseltette magát. Megjelent Antalfia Antal miniszteri tanácsos, Csáki István miniszteri osztálytanácsos, Bartal Iván, Komárom megye főispánja, Fülöp Zsigmond polgármester, Komárom társadalmának sok kiválósága és a SzMKE országos választmányja. A Falu-Gazdaszövetség, Agoston Béla dr. főtájtár és Bartoss Károly, a Vasárnap szerkesztője képviselte.

A közgyűlés megnyitása előtt a komáromi ref. tanítóképzőintézet növendékei Nagy Sándor igazgató vezetésével a Magyar Hírszekert és a Hírnoszt énekelték el.

Ezután Schubert Tódor mondott nagyszabású elnöki megnyitót. Hangzott, hogy az egyesületnek továbbra is részt kell vennie abban a nagy nemzetnevelési munkában, amely testben és lélekben egészséges, új, friss nemzedéket akar szembelátni a mai idők viharával. A SzMKE hordozója akar lenni az egységes magyar nemzeti kulturpolitikának. Működésének ki kell terjednie a magyar társadalom minden rétegére.

Olyan új társadalmi réteg alapját kell lerakni, amelyben minden réteg egymással és egymással szemben s ez teljes biztosítéká népművelés életbenmaradásának.

Köszöntötte mindazokat, akik az egyesület munkásságában résztvettek, majd a jelenvölt előkelőségeket, a testvéregyesületek kiküldöttait, — akiknek sorában meleg szavakkal emlékezett meg a Falu-Gazdaszövetség képviselőiről — és megnyitotta a főközgyűlést.

Antalfia Antal miniszteri tanácsos szólalt fel ezután. Teljes elismeréssel emlékezett meg az Egyesület munkásságáról és hangsúlyozta, hogy a magyarság szeretői át kardjával és nemzeti kulturájával védelmezte meg helyét a Kárpátok medencéjében. Ha a kardot álnokul kicsavarták, vagy tulerővel kiverték kezéből, kulturális crösszébe vonult vissza a magyar és így várta ki a jobb kort. Meleg szeretettel üdvözölte ezután az Egyesületet, annak tagjait és a visszacsatolt magyarságot.

A nagy tapsal fogadott felszólalás után, Fülöp Zsigmond polgármester jelentette be, hogy a jövőben a hivatalos Komárom a tőle telhető erővel kívánja támogatni a SzMKE munkáját.

Agoston Béla dr., a Falu-Gazdaszövetség főtájtára köszöntötte ezután szívből fakadt szavakkal a főközgyűlést és bejelentette, hogy

a Falu-Gazdaszövetség, mint a visszacsatolás óta eddig, a jövőben is szeretettel, együttérzéssel siet a testvérintézmény támogatására

és a kapcsolatok kimélyítésével iparkodik a közös célkitűzés jegyében folyó munka eredményességét fokozni.

Szombathy Viktor főtájtár felolvasta a közgyűlésre érkezett üdvözlő táviratokat, majd előterjesztette főtájtári jelentését, amelyben megemlékezik az elmúlt esztendő történelmi eseményeiről. Megrázó hatása volt annak, amikor rámutatott arra, hogy az elmúlt év májusában a fennállóan huszadik évfordulójára készülő Cseh-Szlovákia napjai készülődéseit kellett figyelniük az idej közgyűlés előkészítése közben. Boldogan utalt arra, hogy szebb ajándékot nem kaphatott az Uristentől a SzMKE-be tömörült magyarság, mint hogy már az elmúlt évben hódoló szívvel részvehetett a Főmoltóság Ur névünnepe és jubiláris közgyűlését már az anyaországi magyarsággal összelelkézve tartotta meg. Köszönetet mondott mind azoknak, akik a felvidéki magyarság művelődését előmozdították, elsősorban Jankovics Marcelnek, aki tíz éven keresztül vezette az egyesületet és most Pozsonyban maradt. Indítványára a közgyűlés Jankovics Marcelt egyhangú lelkesedéssel az egyesület örökös diszelnökévé választotta. Közölte a főtájtár, hogy 29 szervezet maradt Szlovákiában, ezek már önállóultak,

168 szervezet pedig visszakerült az anyaországhoz.

Hallenberger Ince, kassai, Tichy Kálmán rózsnyói, Varga Imre lévai, Bocz Elek galántai közéleti titkárai jelentéseit után a közgyűlés elfogadta a zárószámadást, az idej költségvetést, majd megválasztotta az új választmányt és felügyelőtanácsot, majd a főtájtár javaslatára, percekig tartó

ünneplés közben tudomásul vette, hogy a választmány Schubert Tódor eddigi elnököt kérte fel az elnöki teendőik ellátására és elnökké való megválasztására, tett előterjesztést.

Schubert Tódor megilletődötten mondott köszönetet megválasztásáért.

Szombathy Viktor főtájtár bejelentette ezután, hogy a Falu-Gazdaszövetség által az érdemes kulturamunkások kitüntetésére felajánlott emlékérmeket és plaketteket ki fogják osztani.

Az alapszabályok módosításával kapcsolatban elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület régi neve helyett Széchenyi Magyar Kultur Egyesület néven fog tovább működni. Az egyesület pecsétje, jelmondata — Segíts magadon, az Isten is megsegít — és szervezete a régi marad.

A közgyűlés, több felszólalás után, a Szózat hangjaival ért véget.

(ss—ly)

Fájdalmas, könnyes bucsu és örömteljes Istenhozott...

Sirva vidád a magyar — a régi szólás-mondás szerint. Ennek a mondásnak a mély értelmét csak most tudjuk átérzeni, amikor tapasztalhatjuk, hogy valósággal történelmi alapja van ennek a megállapításnak; mert ime: március idusának előestéjén is sirva vigadtunk. Vigadtunk, mert a bécsi döntés alapján lefolytatott határmegállapító tárgyalások eredményeképpen husz község magyarságát ölelhattük ismét keblünkbe. Elképzelhetjük és megértjük, hogy számukra az utóbbi hónapok megpróbáltatásai a husz esztendő szenvedésénél is súlyosabbak lehettek; hiszen heteken át úgy látszott, hogy akkor, amikor a magyar testvérek százezei hazatérhetnek, ők továbbra is idegen fennhatóság alatt maradnak. S most mégis, visszavonhatatlanul ütött számukra a felszabadulás órája. Boldogan örvendeztünk, vigadtunk tehát, de könny is csillogott a szemünkben, könnyeztünk, mert hiszen nyolc község magyarságát is el kellett bucsuznunk... Együtt örvendeztünk a hazatérőkkel, boldogan borultunk le templominkban hálát rebegve a Mindenhatónak, amiért a magyar igazság diadalát megértünk engedte, de imádkozunk és imádkozunk azért is, hogy segítse, védje, oltalmazza azokat, akik számára még nem érkezett meg a felszabadulás, illetve néhányhetes hazatérés után újra vissza kell térniük a rabságba, a szenvedésbe. Órize meg az Isten szívükben a magyarságunkban való törhetetlen ragaszkodást, hitet és bizakodást a teljes, végleges feltámadásban, amely csak késhet, de el nem maradhat... S mi, sirva vidádó, úriani magyarok a sokezer testvérünk sorsát kétféleképpen is megfordító ezekben a napokban szent esküvel fogadjuk, hogy minden érzésünkkel, áldozatkész figyelmünkkel nézünk továbbra is át a határon, minden elszakadásra kárthatott testvérünk felé, várva azt a március 15-ét, amely meghozza majd a Kárpátok

FLÓRA

MAGASNYOMÁSÚ PERMETEZŐ

Systeme français
szőlőpermetező
A LEGJOBB.

**MEGBIZHATÓ!
OLCSÓ!**

HIRMANN FERENC

BUDAPEST, VII. CSÁNYI - UTCA 9.

minden magyarjának a hármasszó — szabadság, testvériség, egyenlőség — diadalát...

A határmegállapító bizottság döntése alapján Magyarországhoz Szlovákiából visszacsatolt felvidéki községeket március 14-én, kedden délelben vették át a magyar katonai és polgári hatóságok.

A visszatérő lakosság mindegyikét nagy ünnepélyességgel fogadta a magyar katonaságot.

Abaujtorna megyében pontban déli tizenkét órakor lépte át a honvédség képviselőiben Murányi Mátyas alezredes az eddigi demarkációs vonalat. Szentimrey Pál alispán és Sternegg Géza báró főszolgabíróval átvette Jászó, Jászómindzent és Rudnok községeket. Ugyanebben az időben vették át a magyar igazgatási hatóságok Ájfalucaát, Aranyidát és Rékát.

A hontmegyei Magyarud községbe a honvédekkel együtt vonult be Siska Dezső alispán, hogy a községet átvegye. A megrázó jelenetek között lefolyt ünnepségen

jelen volt a Szlovákiában visszamaradt Szántó község egész lakossága, amely kérte a magyar hatóságok képviselőit, tegyenek meg mindent visszacsatolásuk érdekében.

A nógrádmegyei Felsőzella színmagyar községet a november óta padlásokon rejtgetett magyar zászlókkal lobogózták fel és diadalkapuval várta a lakosság a honvédséget. Réde Antal plébános üdvözlő beszéde után Sztokovics József dr. főszolgabíró és Piller Jenő honvédhadnagy vették át ünnepélyesen a községet.

Meghatóan fájdalmas jelenetek, harangzúgás között adták át a Szlovákiához visszaengedett Mikszáthfalva községet kedden délelben a cseh-szlovák hatóságoknak.

A község főterén felsorakozott magyar katonaság hazafias dallal bucsuzott a lakoságtól,

amely kendőlobogtatással, könnyes szemekkel, zokogva vett bucsut a távozó katonáktól.

Szólók fenntartásához nélkülözhetetlen a

SZÉN KÉNYEG

Kérjen díjtalan ismertetőt
Magyar Szénkéngyár Rt
Budapest, V., Nádor-utca 21.

Falu-Gazdaszövetség

Gazdavezető tanfolyam Nagy-tarcsán

A nagybarcsai gazdaifjúképző tanfolyamon a Falu-Gazdaszövetség részéről több előadás hangzott el. Legutóbb Szekeres László dr. igazgató és Agoston Béla dr. főtitkár ismertették a fiatal gazdanemzedék újabb feladatait. A tanfolyam megszervezésének érdeme Szenczy Gábor ev. lelkész nevéhez fűződik, aki fáradságos nem ismervé, magyaros lélekkel dolgozik a tanfolyam állandósításán.

Aranykalászok gazdaifjak avatása Nagykirályon

A nagyhorvási teli gazdasági iskola március 12-én tartotta évzáró ünnepét, amelyen többszázfőnyi gazdaközönség vett részt. A földmivelésügyi minisztériumot Stegessy Miklós dr. miniszteri titkár képviselte, aki mélyenszántó beszédében rámutatott az iskola nagy nemzetnevelő fontosságára és szerepére. A Falu-Gazdaszövetség részéről Szekeres László dr. igazgató vett részt a záróvizsgán és felszólalásában felhívta a szülők figyelmét arra, hogy ne akadályozzák fiaik kibontakozását, de viszont figyelmeztette a gazdaifjakat is, hogy tartassák tisztelőben apjuk tapasztalatait is. Ezután a növénydekekre került sor és Havasi Ferenc, Tóth Dénes, Szűcs Albert szavatait, majd Opoczki Ferenc, Keindl János, Murár András, Mészáros Sándor és Kiss Albert előadásai mindmégannyi beszédés bizonyítékai voltak az iskola kitűnő tanítómunkájának. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az intézet tanári kara Oroz Gyula igazgató vezetésével nagyszerű magvetést végzett a gazdaifjúság lelkeiben. A záróünnepséget közebb követte, amelyen Vágó István, a szentkirályi gazdakör elnöke, igaz magyaros lélekkel fakadó okos beszéddel utrautalóul egy-két jótanácsot adott az aranykalászok gazdaifjaknak.

Uj gazdakörök

Mostanában alakult meg a Borzovárosi Gazdakör 94 taggal. Diszelnök lett Antal József dr. miniszteri titkár; elnök: Csönka Jenő; alelnökök: Beck Albert, Boldizsár Imre; jegyző: Dobronits Gyula; pénztárnok: Kocsi Ignác; ellenőrnök: Harkai Károly, Tihanyi Ráfael; háznagy: Lipovits József; számvizsgáló bizottság: Kocsi Vince, Fábán János; választmány: Karócsy Pál, Bakos Károly, Ughy Imre, Szabó József, Ughy Antal, Szabó János, Boldizsár János, Ughy Konrád, Horváth István és Molnár István.

A 71 tagot számláló Csögléi Gazdakör a következő tisztikarral alakult meg: Diszelnök: Györfly Zoltán földbirtokos; elnök: Barcza Lajos, gazda; alelnökök: Bonda Géza, Paraghy Árpád, Makay Károly; jegyző: Lédéczy Béla; pénztárnok: Balogh Sándor; ellenőr: Várnagy Mihály; háznagy: Buzás Sámuel; Könyvtáros: Buzás Zoltán; számvizsgáló bizottság: Prikkel Kálmán, Ferenczi Imre; választmány: Balogh Elek, P. Barcza Kálmán, Patkó Lajos, Szalay Mátyas, Szabó Sándor, Balogh Lajos, Balogh Béla, Barcza Ernő és Erdélyi Károly.

Le kell szállítani a kikészített bór árat

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az árelenőrzés kormánybiztosánál megismételte több alkalommal előterjesztett kérelmét, amely a bórárak leszállítására irányul. A felterjesztés rámutat arra, hogy a hazai bórgyárak a termelési költségeiktel nem indokoltan magasabbban tartják árakat és emiatt a készbórárak árai sem csökkenthetők. A kamara a kész bórárak árszállítása mellett egyúttal kívánatosnak tartaná néhány fontosabb cipőtipus ár- és mértékcsökkentés szabványosítását.

Dán, német és olasz gazdaifjúsági csereakciók

A Falu-Gazdaszövetség ebben az évben is megrendezi külföldi csereakcióit, amelyeknek keretében gazdaifjaink több hónapot töltenek Németországban, Olaszországban és Dániában, hol beosztott helyeiken az összes előforduló gazdasági munkálatokban résztvesznek. A gazdaifjak gazdaságokban, gyümölcsfeldolgozó szövetkezetekben, kertészetekben és szőlővidékeken családtagokként nyerne elhelyezést és elhelyezésük ideje alatt díjtalan ellátásban részesülnek.

Jelentkezhet minden 18 évnél idősebb, lehetőleg önálló gazdasággal bíró ezüst-, vagy arnykalászos, vagy gazdasági szakiskolát végzett gazdaifju.

A felvételt a szülők kéri, de a jelentkezőt ajánlani kell a szülők lakóhelyén lévő Falu-Gazdaszövetségnek, gazdakörnek, vagy gazdasági egyesületnek, továbbá a Hangya, vagy hitelszövetkezet vezetőségének, ezenkívül a községi előjáróságnak. A felvételi kérvényhez csatolandó a jelentkező egészségi állapotára vonatkozó hatósági orvosi bizonyítvány, valamint másolatban az iskolai végzettségnyitvány.

A csereakció költsége 225 pengő, amely összegben benne foglaltatik az oda- és visszautazás költsége,

kivéve a zsebpénzt és a visszautazások rendezendő külön tanulmányi kirándulások költségét. A Dániába utazók 50 pengővel többet fizetnek. A gazdaifjúsági csereakciókat Teólyos István dr. ügyvezető igazgató intézi Németországba és Dániába, míg az olaszországi Szekeres László dr. igazgató vezeti.

Jelentkezni lehet március hó 31-ig a Falu-Gazdaszövetség-nél, Budapest, V., Báthory-utca 24.,

ahol a csereakciók vezetői az összes szükséges felvilágosításokat készségeggel megadják.

Ki és mikor kaphat földet?

Az a nagy várakozás és epedő vágyakozás, amely a föld népének százezeiben a föld után él és másfelől az a lelkiismeretlenség, amellyel egyes politikai tényezők a földbirtokpolitikai programot demagóg politikai agitációs eszközökkel lealacsonyítják, magyarozza meg, hogy a falvakban hitlere találnak az „ingyen földosztás”-ról szóló hírek és általában a földreformmal kapcsolatos különböző híresztelések, amelyek nemcsak a termelés rendjét zavarják meg, hanem az érdekeltek lelki nyugalmát is.

A föld népének helyes tájékoztatása érdekében számolt be a Vasárnapi ismételten a legnagyobb részletességgel a kishaszonbérleti törvényjavaslatról és az erről tartott előadásokról, különösen azokról, amelyekben Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter szölte a törvénytervezetről.

Csütörtökön, március 9-én, Debrecenben jelent meg a földmivelésügyi miniszter Lukács Béla földmivelésügyi államtitkár és több országgyűlési képviselő kíséretében, hogy a mezőgazdasági kamarák vezetői és a Tiszántul gazdaközönsége előtt ismertesse a földmivelésügyi kormányzat célkitűzéseit. Minthogy a Vasárnapi hasábjairól olvasóink teljes egészében ismerik a kérdést, a miniszter debreceni beszédéből csak azokat a részleteket ismertetjük, amelyek újabb szempontokat ölelnek fel.

Nagy jelentősége van a miniszter ama kijelentésének, amely szerint a kormány gondoskodni fog arról, hogy

a tervezett házhelyeknél során ne jusson elviselhetetlen teher a kisemberekre.

Az eddiginél világosabban tért ki a

**NITROGÉN nélküli
nincs növényi élet!**

Kérjen díjtalan, szakszerű felvilágosítást:
**PÉTI NITROGÉN
Műtrágyagyár r. i.**
Budapest, V. ker., Nádor-utca 21. szam.

miniszter Debrecenben a középbirtokok megtartását indokoló szociális szempontok ismertetésére, rámutatva arra, hogy az országban élő 220.000 munkáscsalád és 500.000 mezőgazdasági munkás vesztene el kereseti lehetőségét akkor, ha máról holnapra megszűnnének a nekik kereseti lehetőséget biztosító birtokkategóriák. Leszégezte a miniszter azt is, hogy az idegen állampolgárságu földbirtokosok földjeinek igénybevitelénél érvényesíteni kell a kölcsönösség elvét, azaz csak olyan eréllyel léphetünk fel az egyes államok polgáraival szemben, mint amilyenemmel az ő államaik a magyar állampolgárokkal szemben lépnek fel.

Amint tudjuk, az igénybevehető területeken elsősorban kishaszonbérleteket létesítenek, de

gondoskodni kíván a kormány azokról is, akiknek semmiféle felszerelés vagy föld nem áll rendelkezésükre; ezek résztermelésre kaphatnak majd földet.

Természetesen a kötendő szerződéseket a kormány ellenőriztetni fogja, hogy elejét vegye az uszorásznak. A birtokos és bérlő közti viszonyt az Országos Központi Hitelszövetkezet, vagy az Országos Földhitelintézet közbeiktatása révén fogja rendezni a kormány.

Válaszolt a miniszter arra az általános kérdésre is, hogy kik kaphatnak földet? Elsősorban azok, akiket a telepítési törvény megjelöl, vagyis a törpebirtokok kiegészítéséről van legelső sorban szó. Meg fogja akadályozni a kormány azt is, hogy a jövőben vásárlás útján nemkívánatos elemek földet szerezhessenek. Ennek az elvnek az érvényesítésekor hozzádel-

Késsavas ammóniák 20.5% N ammóniák és salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.

Péti 6% 17% N ammóniák és salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.

Mészsalétrom 15.5% N salétrom tartalmu nitrogén műtrágya.

Lerakatok az ország minden részében.

mi szempontok is közrejátszanak majd.

A másik nagy kérdés a mikor kérdése, azaz, hogy

mikor kerül végrehajtásra a törvény?

Erre vonatkozóan kijelentette a miniszter, hogy tudatában van a megoldás sürgősségének, azonban az érdekelteknek is tudniuk kell, hogy a helyes és igazságos végrehajtáshoz bizonyos idő kell. Mindenesetre a törvény megalkotása után nyomban következnek a végrehajtás, a termelésben bekövetkező bizonytalanság megszüntetése végett.

A miniszter kijelentése alapján vissza kell utasítani azokat a tévhíreket, mintha az új birtokpolitikai törvény végrehajtására ebben az évben sor kerülhetne.

A termelés csökkenésének megelőzésére a kormány a buzatermelés fejlesztésére nagy súlyt vet, de fontosnak tartja, hogy a buzatermeés esetleges csökkenését ellensúlyozza az egyéb termelések terén jelentkező emelkedés. Nagyon örövendés célkitűzés, hogy azokon a területeken, amelyekre a hépsűrűség lepadt, telepés-községeket létesít a kormány.

A mezőgazdasági munkásság földhözjuttatása is programja a kormánynak,

de arra is törekszik, hogy a téli idő hasznosítása érdekében a háziipari foglalkoztatás terén eredményeket érjen el.

A magyar agrárélet általános örömmel veszi bizonyára tudomásul a miniszternek azt a bejelentését, hogy régi hiány póllással — az iparfejlesztési törvény mintájára — megalkotja a mezőgazdaságfejlesztési törvényt is, aminek érdekében már meg is tette a kezdeményező lépéseket.

Kitűnő gazdatájékoztatót adott ki a földmivelésügyi minisztérium

A m. kir. földmivelésügyi minisztérium szerződési ügyosztálya, elsősorban a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területen élő gazdak számára: „Gazdatájékoztató” címen 141 oldalas könyvecskét állított össze, amelybe összefoglalta a mezőgazdasági igazgatásra, termelésre, állattenyésztésre, szakoktatásra stb. vonatkozó tudnivalókat és a földmivelésügyi felügyelőségek, az egyes szakhivatalok és a mezőgazdasági kamarák útján ingyenesen a gazdaközönség rendelkezésére bocsátja.

A rendkívül hasznos könyvecskéhez Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter írt előszót, amelyben többek között ezeket mondja:

„Magyar Gazdatestvéreim, akik hosszú megpróbáltatások után hazajöttetek és Ti, akik a trianoni jégverés után lithon kettőzött erővel azért dolgoztatok, hogy újra arathasson a magyar, olvasatok el türellemmel és tájékoztatót, amely Nektek, a Ti boldogulástok elősegítésére íródott. A földmivelésügyi minisztérium a magyar gazda minisztériuma. Hivatalaival és intézményeivel ebben a főrekvésben első munkása a magyar földnek. Gazdatestvérem, az újabb gazdag aratás megint csak Tőled függ, akarsz-e tanulni és elég élelmes leszel-e, hogy hasznosítsd a mi segítő munkánkat!”

A Falu-Gazdaszövetség tisztelgő látogatása Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszternél

A Falu-Gazdaszövetség Mayer János volt miniszter, elnök vezetésével március 14-én, kedden délben a földmívelésügyi miniszteriúmban küldöttségileg kereste fel Teleki Mihály gróf földmívelésügyi minisztert. A küldöttségben résztvett Schandl Károly dr. m. kir. titkos tanácsos, társelnök; Krúdy Ferenc alelnök; Bánó Iván, Brogly József, Hortolendy Miklós, Huszovszky Lajos országgyűlési képviselők, továbbá Teólygyes István dr., a Szövetség ügyvezető igazgatója, Szekeres László dr. igazgató és Mayer Emil, a Vasárnap szerkesztője.

A tisztelgő küldöttség nevében Mayer János elnök köszöntötte a földmívelésügyi minisztert, majd Teólygyes István dr. ügyvezető igazgató részletesen ismertette a Falu-Gazdaszövetség széleskörű gazdasági, szociális és kulturális tevékenységét.

Teleki Mihály gróf földmívelésügyi miniszter nagy érdeklődéssel hallgatta meg a Szövetség előterjesztését, majd válaszában utalt arra, hogy *régeideje ismert, figyelemmel kíséri és nagyra értékeli a Szövetség közhasznú működését, amelyre a jövőben még fokozottabban szükség lesz. Eppen ezért további teljes támogatásáról biztosítja a Szövetséget.*

A Szövetség vezetősége nevében Mayer János elnök mondott köszönetet a miniszter szavaiért.

Németországban járt munkásteveinkhez!

Csak 12.000 munkás megy Németországba

Illetékes helyen felhívták a figyelmet arra, hogy egyes gazdasági szaklapokban több ízben jelent meg olyan közlemény, mint hogyha a földmívelésügyi minisztérium a tavalyinál nagyobb létszámú mezőgazdasági munkásexportot tervezne Németország felé.

Ez a híradás merőben tévedésen alapult és a tény az, hogy Németországba a folyó gazdasági évben is ugyanannyi mezőgazdasági munkás megy, mint amennyi a tavalyi létszám volt. Ez a létszám a csonka ország területére vonatkoztatva 11.000, a felszabadult területekre vonatkozóan pedig legfeljebb e 11.000-es létszám 10 százaléka, azaz 1100 fő.

Mindezen tulmenő híradás kitalálás és teljes tájékozatlanságot jelent.

Vigyázat, szélhámosok garázdálkodnak!

Vitéz Ricsó-Uhlyarik Béla dr. békésmegyei főispán rendeletet adott ki, melyben felszólítja az előjáróságokat, figyelmeztessék a mezőgazdasági munkásokat, hogy azokat a németül beszélő szélhámosokat, akik pénzbeli ellenszolgáltatás fejében megígérik nekik, hogy kijárják Németországban a mezőgazdasági munkáknál való elhelyezésüket, adják át a csendőrknek.

ÜZENETEK

Berzlanovits János, Peresznye: Kérésüket illetékes helyre juttattuk. — Varga János, Békéssámon: Pénzreklamáló levelét elküldöttük Németországba. — Németh Ferenc és neje, Óriszentpéter: A kérdezett megből lesznek szerződésesek. Idejében meg tudjuk a községi előjáráságon, szíveskedjenek ezt érdeklődni. A pontos időpontot nem tudjuk. A Vasárnap legutóbbi számában olvassák el még egyszer a munkásszerződésekre vonatkozó cikket. — Gergely Gáspár, Gracsály: Legjobb lesz, ha megvárjuk, míg a német kiküldötték a szerződéses végett odaütáznak. Amennyiben

Az állatpiac helyzete

A magyar-német kereskedelmi megállapodás tudvalevően a szarvasmarha- és sertésexportra is kiterjedt. Az új megállapodás értelmében

tizezer darabbal több szarvasmarha mehet Németországba,

ami azonban csak részben pótolja az Olaszországba exportált 55.000 darab szarvasmarha kivételét. A német sertéskontingens is emelkedett 5000 darabbal.

A jelentékeny zsirécszettek értékesítése ügyében is tárgyalások folytak az utóbbi napokban s ennek eredményeképpen egyelőre hetenként két vagon zsir megy az angol piacra. A további export kizárólag az árképzésben mulik.

A marhapiac megmentéséről folytatott tárgyalásokat befejezték és az intervenció marhavásárlások máris megindultak.

A felvásárlásokra hír szerint másfélmillió pengő áll rendelkezésre.

Ebből az összegből sovány marhát vesznek. Az állatokat részben levágják, a húst hűtőházakban helyezik el és mint konzervkészítményt, vagy mint fagyasztott húst igyekeznek a külföldön forgalomba hozni.

Növénynevelés a mezőgazdasági kiállításon

Miként a múlt esztendőben, hasonlóképpen az idén is a magyar növénynevelés nagy anyaggal, szép összeállításban fognak szerepelni az *évi mezőgazdasági kiállításon*, saját művészies kivitelű, ügyes, tetszelős beosztású nagyméretű csarnokukban. Láthatók lesznek a növénynevelés munkájának eredményei: maga a nevelített növény és a nevelített vetőmag. Ezen kaput nyit a növénynevelés csarnoka a *Felvidék növénynevelésének* is, akik közül a legérdekesebbek bejelentették részvételüket. A növénynevelés kiállítás rendezőbizottsága ez évben is azon fáradozik, hogy a magyar növénynevelés fejlettségének hű képét mutassa be és ezzel kapcsolatban egyes kiállítók egészen újszerű beállítással fogják igazolni hivatásukat.

A hazánkban természetett értékebb nevelített növényfajtákból szerepelni fognak a magyar *minőségzárak, rozok, sörörpák, zabok, hatszoros minőség-ösiárpák*, a külföldön is jól ismert magyar *kukurica-fajták, kender-, len-, cukor- és takarmány-röpa-fajták*; nevelített *füfelék*, továbbá nevelített *komphalverti növények*.

Mivel permetezzük a gyümölcsfákat? Miképpen metszük a fát, szőlőt, hogyan termesztjük az *amerikai magyort*, miképpen gátolhatjuk meg a fák *levélsárgaságát*, mit tegyünk a gyümölcsösben, virágoskertben és a baromfiaknál... erről ír a *Magyar Gyümölcs* legújabb számába, melyből lapunkra hivatkozással, egy alkalommal ingyen mutatványzatot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Gerlóczy-ut 11.

Jelenlékeny árleszállítás a

káliműtrágyáknál

Vetés előtt jóval 40%-os *kálisót*, közvetlen vetés előtt sorba, fészekbe és oldatban *kénsavas kálit* alkalmazunk! Káliumgyenes növények: sörörpa, répa, burgonya, olaj-, rost-, takarmánynövények, heréfélek, hüvelyesek, dohány, szőlő, gyümölcs és zöldszélelők. Beszerzhető műtrágyakereskedőknél és szövetkezeteknél. — Díjtalan felvilágosítással szolgít: **KÁLI Műtrágyakereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, II., Keleti Károly-utca 9. Telefon: 155-612**

A most befejezett sorsjátékban a

300.000 P

legnagyobb főnyereményt ismét

Töröknél

nyerték.

Őn is nyerhet, ha sorsjegyet

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZBAN

Budapest, IV., Szervita-tér 3. vásárol.

I. osztályú nyereményhúzás

április 4-én és 5-én.

Sorsjegyárak

1/28.- 1/14.- 1/7.- 1/3.50 P

Telefon: 180-961, 182-066.

Az Országos Mezőgazdasági Szociálpolitikai Tanács családvedelmi bizottsága ülést tartott a földmívelésügyi minisztérium tanácstermében, Mayer János ny. földmívelésügyi miniszter elnöklésével. A bizottság a *sokgyermekes mezőgazdasági munkások és családok intézményes megsegítésére* vonatkozó javaslatokat tárgyalta és Csörgő Károly dr. ügyvezető alelnök, valamint Szeibert János dr. titkár előadói javaslatai alapján, részletes és alapos vita után megállapította a bizottság a Tanács teljes ülése elé terjeszt.

Még mindig nincs döntés a paradicsom áráról

A paradicsomtermelő gazdákat a legnagyobb nyugtalansággal tölti el az a körülmény, hogy a *paradicsom árának még mindig nem történt végleges döntés*, azonfelül azt sem tudják, hogy mennyi paradicsomot köthetnek le az idén. A paradicsom ára magánértékesítés szerint *kilónként: 4 filléren felel, 5 filléren alul lesz*. A gazdák ezzel az árral elégedetlenek, mert 5 filléren alul csak olyan gazdának érdemes paradicsomot termesztetni, akinek nagyszámu a családja és velük művelti a földet. Napszámosokkal dolgoztatni öt filléren aluli ár esetében nem lehet.

A *Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság* igazgatósága legutóbb tartott ülésén megállapította a takarékpénztár 1938. évi mérlegét. A mérleg az előző évi 335.335.15 pengővel szemben *332.833.86 pengő tiszta nyereséggel zárul*. Az elmúlt üzletév a külpolitikai válság és a rosszabbodó konjunktúra jegyében állott; ennek ellenére a takarékpénztárnak sikerült fenntartania üzletének eddigi keretét és ügyfeleinek, mint korábban, az elmúlt évben is minden tekintetben rendelkezésére állott. A takarékpénztár bevételeinek az igazgatóság — az intézetre eső nagyszámú beruházási hozzájárulásra tekintettel — még nem látja elérkezettnek az időt az osztalékfizetés újból való megkezdésére és ezért az elért nyereséget az *intézet erőforrásainak gyarapítására* kívánja felhasználni. Az igazgatóság az évi rendes közgyűlést 1939 március 18-án hívta egybe.

Gazdatudnivalók

Rovatvezető: SCHANDL JÓZSEF dr.

A FILOXERA ELLENI VEDEKEZÉS

(Második, befejező közlemény.)

Hogy a helyes időt meghatározhasuk, szem előtt kell tartanunk mindenekelőtt a filoxerának azt a tulajdonságát, hogy csak kellemegben tartózkodik a termőrétegben. Hűdében levonul mélyen az altalajba, ahová a gáz már nem hatol be és így megmenekül a szénkénegző ól hatásától. Késő ősztől, korai tavaszig tehát nem szénkénegezzünk. Nem szabad szénkénegeznünk továbbá rügyfakadáskor, virágzáskor és éréskor. A szénkénegezés helyes ideje tehát, ami az évszakot illeti, a meleg kor: azaz a tavasztól kezdődőleg egészen nyárig, amíg a szőlőbogyók körülbelül nyulsersté magyságot értek, kivéve a rügyfakadás és virágzás idejét. A rendelkezésre álló idő tehát olyan hosszú, hogy a feltétlenül szükséges szénkénegezést mindenképpen elvégezheti minden szőlősgazda a legmegfelelőbb időben és minden termő esztendőben.

Döntő fontosságu természetesen az a körülmény, hogy minden termő esztendőben elvégezzük a szénkénegezést. Gondoljunk csak vissza a filoxera szaporaságáról elmondottakra és belátjuk, hogy milyen hibát követ el az a szőlősgazda, aki költségtakarítás hiedelmében egy esztendő ki-bagy, vagy egy szénkénegez, hogy egyik esztendő tavaszán és csak a következő esztendő őszen végzi el a szénkénegezést. A közbeeső hosszú idő alatt a filoxera ugyanis annyira elszaporodik, hogy kártevését még három esztendő alatt is nehéz lesz ismét jóvátenni. Sok szőlősgazda rájött már ennek az igazságára, sokan azonban még mindig hajlandók az ilyen rendszertelen szénkénegezés eredménytelenségét a szénkéneg hatástalansága rovására írni.

Nagy hibákat követnek el a gazdák azért is, hogy az alkalmazandó szénkéneg mennyiségét nem négyzetméterenként, hanem tökéneként határozzák meg. Hogy ez a módszer milyen óriási tévedésekre szolgáltathat okot, megítélhetjük abból, ha elgondoljuk, hogy a különböző kötések által milyen rendkívül különböző számú töké áll egy bizonyos nagyságu területen részben hiánytalanul, részben kisebb, vagy nagyobb hiányokkal. Sűrűn álló és kis hiányokkal rendelkező szőlőkben feltétlenül túlságosan sok szénkéneget fog használni, ami esetleg már a szőlőre nézve is káros lehet; ritka ültetési szőlőkben, illetve ahol nagyok a hiányok, ott viszont kevés szénkéneget alkalmaz, ami természetesen hatástalán. Nem szabad effeljenünk ugyanis azt, hogy nem a tökéket szénkénegezzük, hanem a talaj termőréteget gázosítjuk el, amely körülmény egész pontosan meghatározott mennyiségű szénkéneg alkalmazását teszi szükségessé. A gáz alatt tartandó termőréteg kiterjedését tehát a rajta lévő töké számával meg nem határozhatjuk, hacsak azok pontosan 1 négyzetméter kötésben állanak, hanem kizárólag egy pontos terület egységével, amely a négyzetméter. Az alkalmazandó szénkénegmennyiség meghatározása tekintetében csupán a talaj minősége bír befolyással, amennyiben a laza talajoknak kevesebb, a kötöttöknek több szénkéneget kell, hogy adjunk. Tudományos kísérletek megállapítása szerint kell négyzetméterenként lázabb talajokon 28 gramm, kötöttebb talajokon 32 gramm.

Ezt a szénkénegmennyiséget egy négyzetméter terület négy sarkába fecskendezzük a talajba, ezek szerint egy-egy lyukba adjuk: lázabb talaj-

jokon 7 grammot, kötöttebb talajokon 8 grammot.

Az eddigi elmondottakból az eredményes szénkénegezésre a következő rövid parancsot állapíthatjuk meg:

1. Mindig meleg időben szénkénegezzünk.
2. Helyes talajállapotot válasszunk ki.
3. Megfelelő mennyiségű szénkéneget alkalmazunk.
4. Minden évben rendszeresen szénkénegezzünk.

E körülmények betartásával elérjük, hogy a szénkénegezés elvégzésével kiadott költség a szőlő erőteljes termőereje által sokszorososan megtérül. (Ey.)

Helyezzünk a baromfiólól följére deszkát, amelybe hegyükkel felfelé állva, nagy drótszegeket verünk. A deszkára állítsunk fel répkákat úgy, hogy a szegekhez húzzuk azokat. Így a baromfiok a répkát utolsó darabkáig elfogyasztják.

A BALTACIM TERMELESE

Az olyan sekély talajokon, hol a lucerna és löhere sikerrel nem termeszthető, ott kisebb mennyiségű, de jóminőségű takarmányt szolgáltat a baltacim. Száraz természetű, gyengébb, de meszes talajon jól megtermő, évelő takarmánynövény. Zölden etetve, nem okoz felfúvódást. Kaszálás után legeltelehető. Szénáját is szívesen fogyasztja minden állat. Egyszeri elvetés után 4-5 évig használható.

Termésének mennyisége a fajta-változatával, ez pedig a talaj minőségével van összefüggésben. Van ugyanis egykaszálasu és kétkaszálasu fajtaváltozata. Ez utóbbi a talaj erejét illetőleg igényesebb, tehát csak jobb talajokon termelhető, hol 90 cm magásra is megnő. Két kaszálást ad s így legalább is másfélszeres termést. Hol azonban a talaj sekély és növényi tápanyagokban szegény, ott meg kell elégednünk az igénytelenebb egykaszálasu, vagy közönséges baltacimmal, mely csak 60 cm magasra nő és egyszer kaszálható, mely után csak legelőt ad.

Az egykaszálasu baltacim kat-

holdanként 50-60 mm zöledet és legelőt, vagy 15-20 mm szénát; a kétkaszálasu baltacim évenként 25-35 mm szénát szokott adni. (Ezzel szemben a lucerna 120-150 mm zöledőteget, vagy 30-45 mm szénatermést szolgáltat.)

Legjobb előveteménye a trágyázott kapás. Talaja ősszel okvetlenül mélyen megszántandó. Vetési ideje március második fele. Leghelyesebb tavaszi őr-pával, mint védő-növényvel vetni, mert a baltacim az első évben nem ad termést. őr-pából azonban ebben az esetben kat-holdanként csak 50-60 kg-ot vessünk, hogy sűrű állásával el ne nyomja a gyenge baltacim-növényeket. A baltacim-magból kat-holdanként 80-90 kg-ot vetünk, ha a mag hüvelyes és 50-65 kg-ot, ha a mag hámozott.

A vetést követő évben és azután is minden tavasszal a baltacimet meg kell fogasolni, miáltal nemcsak a gyomokat irtjuk, hanem talajának felső rétegét is porhanyítjuk s így élettartamát növeljük.

TAVASZI TEENDŐK A MÉHESBEN

Méheink őszi betelelése elég szegényes volt. Sok helyen cukorral kellett pótolni a mézet. A metalan mutatózó élelmiszerhiányt sürgősen meg kell szüntetni. Gondoskodnunk kell arról is, hogy a méhlekások elegendő vízzel és a virágot pótló anyagokkal rendelkezzenek. Ez akként történhetik, hogy erre alkalmas meleg, napos, szélolt védett helyre elhelyezzük a melegíthető itatóhelyet és a virágot pótló etetőt. Virágot pótlására ezidőszert legalkalmasabb a nagyon finomra őrölt, átszított kukoricaliszt.

A kaptárak kitisztogatásánál a hulladékokban talált cukorjegecekből arra következtethetünk, hogy a család mézkészletének egy része a tél folyamán megjegecsedett. Alkalmos időben a jegecses mézet tartalmazó lépek kicsicseréléséről kell gondoskodni. Amennyiben ezt nem tehetjük meg, a méhcsalád belső itatását kell megkezdenni.

A méhek tavaszi betegségei közül a gyomorvész szokott nagyobb mértékben jelentkezni. Minthogy ez a méheknek egy fertőző betegsége, nagy gonddal kell ellene védekezni. Gyanus esetekben küldjünk gyufadobozban 20-30 elhullott méhet a m. kir. méhészeti gazdaságnak Gödöllőre, ahonnan megfelelő vizsgálat után a teendőkre nézve szükséges utbaigazítást díjtalanul megkapja a beküldő.

TAVASZI TEENDŐK A GYÜMÖLCSÖSKERTBEN

A gyümölcsösben a fagymentes napok beálltával meg kell kezdeni a tavaszi munkákat. Úgyelni kell azonban arra, hogy a földet össze ne tapossuk, mert ezzel a téli fagy által végzett porhanyítás összes előnyeit megszüntetnénk. Ezért köztét, ne néhez talajban a földmunkákat csak akkor végezzük, ha a talaj már nem sáros, hanem kellő mértékben felszikkadt.

Mielőbb meg kell kezdeni a fa koronaágainak szükségesnek mutatózó kiritkítását. Ez ne az elcsűrűsödést okozó ágaknak visszavágása, hanem a tövüknél való kivágása révén történjen.

Március végéig be kell fejezni a hernyófészkek szűdését és a fákra száradt gyümölcsmumiáknak eltávolítását. Sürgősen elvégezendő a gyümölcsfák felrepedezett kérgének a lekaparása, valamint a téli permetezés is. A fákról lekerült hulladékokat azonnal el kell égetni, vagy mélyen elásni.

A permetezés most még téli töménységű oldattal kiadósan, csurgósan és ne ködszerűen történjen — a mutatózó bajnak megfelelően gyümölcsfa-karbolinnemmal, mézskén-lével, bordóli lével stb. Így a káros rovarokat és a betegségeket okozó gombákat egyaránt elpusztítjuk.

Nagyon fontos, hogy az esetleg tavaszra hagyott ültetéseket is mielőbb befejezzük. Minél korábban történik ez, annál biztosabb az ültetési eredménye. Előnyös a most ültetett fákat tövüknél 50-60 cm magas földkupaccal körülhányni. Az így felhalmozott földet csak nyár elején vagy leghamarabb a fák növekedésének megindulása után kaparjuk el a fa tövétől.

A gyümölcsfák tavaszi átöltése is kezdetét veheti. A fák nyeseését is meg kell kezdeni. Ne felejtsük el, hogy az ősszel elültetett gyümölcsfákat, valamint a most elülteteket is mielőbb meg kell nyelni. Minden vágás valamilyen oknak következménye kell hogy legyen. Mind az okot, mind a következményeit ismerni kell. Ezért a gyümölcsfák nyeseését csak olyan egyénre bizzuk, aki ennek szakembere. Különböző a fák nyeseését több kárt okoz, mint hasznolt.

OLCSÓ SILOZÁSI ELJÁRÁS

Az ugynevezett besavanyítási eljárás révén, olyan takarmányokat is megőrizhetünk a télre vagy a tavasz kezdetére, melyekből széna nem készíthető vagy amelyek önmagukban nem valami kedvelt táplálékai állatainknak; ilyenek a csalamádé, a tépett kukoricaszárral kevert repakorona, a virágzásban fellezccc-között napraforgó, lekaszált gyomnövények, éretlen dinnye és így tovább.

Az amerikaiak vastagfalú tornyokban, azaz silókban savanyítják be az elteendő takarmányokat. Ha valakinek nincs pénze ilyen betonsilóra, azért még kihasználhatja a takarmánybesavanyítás előnyeit a következő módszerrel:

Ássunk egy 4-5 méter széles, 80-100 cm mély gödröt, amelyek hossza a besavanyítandó mennyiséghez igazodjék. Állítsuk a gödör szélére az aprító (szártépő, szecszkázó) gépet s az elaprított takarmányt egyenletesen osszuk el a gödörben. Közben folyton tömjük, tapossuk, tiporjuk a takarmányt, mint ahogy a besavanyítandó káposztát szoktuk. Mikor a halom a föld fölött is 1.5-2 méter magasságot ért el, akkor befedjük 30 cm vastag szalmareteggel, azután pedig 80 cm vastag földréteggel. A földréteg lehet vastagabb is; annál biztosabb, hogy sikerül a savanyítás.

Az így bevermelt takarmány három hónap múlva etethető.

ÜSTÖKÖS

A lószerszám, csizma, bakancs, kocsibőr gyógyszere
Folyékony bőrpoló.
Mindenki ismeri.
Mindenütt kapható.
Törvényesen védve.
Csak zárt palackban valódi.
 Gyártja:
Sárkány Vegyitermék Vállalat,
 Budapest, VII., Damjanich-u. 28/a.
 Telefon: 1-432-71.

KIS VASÁRNAP

Apró vers

Nyuszika meg Zsuzsika

Kis kertünkbe betévedt egy Nyuszika.
Valahogyan észrevette Zsuzsika.

Óvatosan arra ment, hogy Elkapja.
De a nyuszi okos volt és Nem hagyta.

Tapsi fülit hátracsapta Vészesen
S tappintott a két lábával Mérgesen.

Aztán usgyl! — a rét felé Elszaladt,
Zsuzsika meg szóját látva Ottmaradt.

MÓRA LÁSZLÓ

KISCI MESE

Három herceg

Irtá: MÉZES JÁNOS

(Második, befejező köztémény)

A nép tombolt és ujjongott, örömei leírhatatlan volt.

Az ősz király bánatos arccal ezélt:

— Meghallgattalak. Tudom, hogy mit műveltél, de a leányom mégsen lehet a tied. Hős voltál, fiam, de keményszívű és kegyetlen. Megoltad az öreg, tehetetlen apák fiát, hogy saját érdemédet nagyobbítsd. Nem érdem ez, fiam. Átká az embereknek, kik önzök, mint te vagy. A fiatal herceg lecsüggesztett fővel állt félre. A nép igazat adott az ősz királynak.

Jött a második herceg, Csaba. Hatalmas szekerek utána és drágakövek alatt roskadozó papirak.

— Parancsodhoz híven megjöttem, hatalmas király, bár talán nálad is gazdagabb vagyok már. Gyémántkosztósod mindenütt tisztelget szerzett számomra és a leggazdagabb királyok is aláztalul néztek. Vagyonodat megsokszoroztam és gazdagabb lettem minden királynál. Szépmegemet megbámulták mindenütt. Ime, most böcs választásodra bízom magamat, add nekem a leányod kezét, hogy országodat kormányozhassam.

A nép csodálkozó bámulattal nézte az ifjút, aki megszépült és gazdag lett.

— És szólt az ősz király:
— Fiam, nem a gyémántkosztós az ember, hanem a szív, mely alatta dobog s a lélek, mely benne gondolkodik. A vagyon mulandó, a szépség is mulandó. A jó szív és könyörületeség jutalma örök. Te nem voltál könyörületes. A szegények filléreit szedted el, hogy saját millióid növekedjenek. Mások szájából ragadtad ki a falat kenyeret, hogy köztösödön eggyel több aranyzál legyen. Nem bízhatom rád országom kormányát, mert kapzsiságot határt nem ismer. Eközben érkezett meg a harmadik herceg: Géza. Ruhájá kopott volt már, olyan, mint a százesztendő könyv, melyet a hóna alatt szorongatott. Lovát kantáránál fogva vezette és gyalog jött, mert a lovon más ült.

— Adj, hatalmas király, puha nyoszolyát ennek a koldusnak. Az utazólen találtam. Haldoklott szegény. Nincs otthona, nincs háza. Az emberek könyörtelenül elkerülték. Én felszedtem, mert elpusztult volna. A király első orvosai fogták közre a beteg embert.

— Köszönöm, hatalmas király, hogy ottalára vagy az elhagyottak és gyámoltalra a szegényeket. Ebből a könyvből tanultad te is.

— Merre jártál az egy év lefordása alatt? — kérdezte a király.

— Sskat bolyongtam szerteszét az emberek között, míg egy öreg tudóst

találtam egy sűrű rengetegben. Elvonultam élt a világtól, remete volt. Nála maradtam és együtt olvastuk a könyvet. Ő, ez az öreg sokat tudott, talán többet, mint a könyvemben volt. Ő magyarázta meg, amit én nem értem.

— És még mit csináltak? — kérdezte az öreg király érdeklődve.

— Étel adtunk az éhezőknek, orvosságot a betegeknek. Bejártuk a harok tereit és bekötöttük a haldoklók vérző sebéit.

Az ősz királynak könny szokott a szemébe:

— Légy te az én utódom, fiam!

Szívedben szeretet és könyörületeség lakozik, lelked nem ismer nagyra vágyást.

A nép örömrivalgással fogadta új királyát.

És Anikó, a csodaszép királyleány, boldog mosollyal hajolt a vőlegénye kopott ruházatára. (Vége.)

Fejtörő:

N. u. z. k. m. g. s
. z. i. a

Megfejtés: "Nyuszika meg Zsuzsika"

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TERÉZIA

Önmagunkon kezdjük...

A legtöbb bosszúságot, bajt a rendtelenség és pontatlanság okozza életünkben, mégsem fordítunk elég gondot arra, hogy kiküszöböljük ezt a súlyos hibát. Ha a háziasszony a kelleténél csak egy félórával később kel fel, a gyermekek reggel elkésnek az iskolából, nem öltözköd fel rendszeren, a szetségben otthonfelejtik a tanszereiket; délben nincsen kész időre az ebéd, a kapkodásban magunkra rántjuk a levesesfazekakat, oda-komál a főzőlék, megég a tészta s a munkából hazatérő gazda ingerült lesz: kész a perapatvar, amely sokszor napokra megzavarja a család nyugodt életét. Ilyenkor aztán a háziasszony kislirt szemekkel járkal és igyekszik a „méltatlanul” elszendvedt bántalmakért minden hibát másra hárítani: poról a gyerekekkel, hogy rendtelnek, semmihez sem jutnak tőlük az ember és így tovább, és nem gondolja meg, hogy mindennek tulajdonképpen az a felorás lustálkodás, tehát az ő pontatlansága volt az oka.

Csak az tudhat másokat, rendre, pontoságra tanítani, aki abban jó példával elől jár, elsősorban tehát önmagunkon kezdjük a rendesítést. Különösen fontos ez a háziasszonynál, aki nemcsak a saját maga, de az

egész család életének irányítója is. Mert hogyan kívánhatja meg valaki gyermekeitől, alkalmazottaitól, hogy minden munkát jól végezenek, ha ő maga egyik munkából a másikba kap bele és semmit be nem fejez, mindig keresgélnie kell valamit, nincsen készen időre soha és amellet mindenért másokat okol, másokat szid. A gyermek ösztönösen megérzi a szülő jóra buzdító szavai és helytelen cselekedetei közti összhangzathianyit s az igazságtalanul elszendvedett korholás, büntetés csak zárkóztató vagy dacossá teszi.

Elozetes tervezet, elgondolás nélkül sem házat felépíteni, sem ruhát megvarrni, de még csak egy ebédet megfőzni sem lehet, még kevésbé véggezheti el tehát a háziasszony sokoldalú munkáját rendszeren, ha reggelenként nem szán rá egy negyedórát, hogy összeállítsa a napi munkatervezetet. Legjobb egy füzetbe beírni, mit akarunk aznap elvégezni, hová kell elmennünk, mit kell megvennünk s a bejegyzéshez aztán pontosan tartuk is magunkat. Ha a sajátmagunk dolgát jól végezzük el, rövidesen tapasztalni fogjuk, hogy az egész háznép rendezesebb és pontosabb lesz s az örökös zsörtölődés, veszekedés helyett elégedett, jókedvű arccal látunk majd magunk körül.

Háztartási tizparancsolat

(Zemplényi Inre dr. közlése.)

1. Hitelbe ne vásárolj, részletre ne vegyél, készpénzzel fizess.
2. Szükségeidet számitd ki előre, amid van, oszd be okosan, helyes elhatározásoddal el ne téri.
3. Ha nincs miből, ne vendégeskedjél.
4. Amit házilag előállithatsz, azért ne menj a boltba.
5. Mindent akkor vásárolj, amikor

legelőbb szokott lenni, akkor lásd el magad jóelőre.

6. Kiadásaidról vezess számadást.
7. Hétköznap ne fukarkodj, ünneppon ne pazarolj.
8. Tervszeruen dolgozzál.
9. Tanulj attól, akitől jobbat látsz.
10. Mindig legyen megtakarított pénzed.

Aranyszabályok

Az anya és a gyermeke a természet rendje szerint egészen a serdülés korának befejezéséig annyira összetartoznak, mint a fa és a rügy. Az arre illetékesek tapasztalata szerint minden olyan befolyás, amely az anya egészségét és munkaképességét károsítja, a gyermekre is káros.

Magyar konyha

Káposztaleves. Egy káposztafejet megmosunk és apróra vágjuk a leveleket. Lábasban kevés disznósírt megolvasztunk, kevés lisztet adunk hozzá és ebben megpároljuk könnyeden a káposztát. Fazékba téve, huslevest öntünk rá, behabarjuk néhány tojás sárgáját, kevés tejfölt, darabka disznósírt teszünk még bele és

gyenge lángnál megfőzzük, úgy, hogy sűrű ne legyen. Pírtott zsemlyedarabokat adunk hozzá.

Töltött burgonya, gombával. Pírtott gombát apró-kockákra vágunk: a tűzőn kevés zsiron főzőkanálnyi lisztet hagyunk megsárgulni, feleresztjük egy csésze húslevél, belehabarunk egy kanál savanyu tejfölt, beletesszük a gombát, söt, safrányt és haggyuk forni, míg a levét el-főtte. Ezalatt megfőzünk közepnagyságu burgonyákat, meghámozzuk és kihűlni haggyuk. Alul és felül annyit kivágunk belőlük, hogy a tában megálljanak, belülről pedig kotrókessel kivajjuk és megtöltjük a fenti keveréssel. Akkor a burgonya fedőlapját visszateszük, az egészét felvert tojásba és zsemlyemorszában meg-hengergetjük, zsirban kisütjük, petrezselyemmel diszítjük és tejfőls mártást adunk hozzá.

Amit a vásárlásnál megtakarít, azt

nem kell megfizetni!

Erösszálú pamutvászon, mosott sifon, kékfestő, angin, kanavász vagy ingezfir méterje 69 fill. 2 méter hosszú kitűnő lepedő darabja P 328. Szines vagy fehér függönyanyag, vagy törülköző méterje 39 fillér.

3 méter 140 cm. széles, kitűnő minőségű férföltöny-szövet, szürke, kék, fekete vagy barna színekben, hozzávalóval **29.88** egyútt P 39 vagy **29.88**

Csak az udvarban Szövet- és Textilraktár Budapest. 32 Király-utca 32 Sarokház

Postai rendeléseket 41 éve lelkiismeretesen teljesítünk.

Itt levágandó és a rendelésre ragasztandó A megrendelő neve és pontos címe:

köszög: .....
up: .....
Olvashatóan kérjük kitölténi

Rizsmorzóka. 28 deka megtisztított rizksásat másfél liter tejben nem egészen puhára megfőzünk, 21 deka vaját habosra verünk, 4 tojás sárgájával elvegyitünk és hozzáadjuk a kihűlt rizksásat 10 deka vaníliás cukorral meg egy kis citromlével. A habart rizst ezután vajjal kikent lábasban sütőbe tesszük és mérsékelt tűzőn megsütjük, ezután összetörjük és megcukrozza adjuk az asztalra.

Magyar róna.

De szép ez a magyar róna
Fehér tanyák világa,
Aranysárga, dus kalászkok
Zizegése, ringása.
Dolgot a puzta fia,
Vele dalol a madár...

De szép ez a magyar róna
Vadvirágos, sik határ!

De szép ez a magyar róna,
Fehér tanyák világa.
Aranysárga, dus kalászkok
Zizegése, ringása.
Jegenye és akáclobos
A sok, fehér, kis tanya.

De szép ez a magyar róna,
Magyar paraszt őshonai!

Ifj. TÓTH PÁL (Kardoskut)

Megtiltani azt nem lehet...

Megtiltani azt nem lehet
A nyíló virágnak,
Hogy ne adjon édes méz
A méheknek s bogárnak.

A kislány is éppen olyan,
Mint a nyíló virág,
Csókot ad, ha okárhogyan
Tiltja is a világ.

Csókka várja a babáját
Minden áldott este,
A jó Isten kicsi száját
Csókra teremtetete.

Ifj. BABUCSIK FERENC (Apostag)

Kis
regény

AZ ÉLETSZÉRUM

Vécsey Leó fordítása

(Harmadik köztömény.)

V.

Késő éjszakára járt az idő, amikor Assmus dr. megérkezett otthonába. A város utcái olyanok voltak, mint a megbolygatott méhkas. Senki sem aludt, minden ember az utcára sietett, ahol izgatott csoportok tárgyaltak az estilapok nagy szenzációját. A professor mélyen a szemébe bugzta a kalapját és a hátsó bejáraton szökött be villájába, mert a főbejárat körül ezrekre menő tömeg tolongott. A rádió jelentette már, hogy a felhaladó tudós nyomtalanul eltűnt Hamburgból.

A tömeg méltóságátjes csendben várakozott. Mindenki tudta, hogy az orvosprofesszor fiatal felesége súlyos beteg.

A hátsó bejáratnál Assmus dr. öreg szolgálójával találkozott. Az idős ember hírtelen lehajolt és könnyes szemmel kezteskolt gazdájának.

— Jól van, jól, öreg! Hogy van a feleségem?

— Nem jobban és nem rosszabbul, professor ur. Nagyon örül, amikor meghallotta, milyen sikere volt a professzor urnak Hamburgban. Sokáig boldogan nevetett! Most alszik.

— Azonnal megyek hozzá.

— De professor ur, — kiáltott az öreg szolga. — Annyian várják! A városzoba, az előcsarnok, a lépcsőház tele van emberekkel.

— Kik azok?

— A legtöbb újságíró és fényképész. Filmek is vannak. Igen sok előkelőség. Holgyek, urak.

— Csak várjanak! El ne árul, öreg, hogy megjöttem. Menj ki hozzájuk és hirdesd ki, hogy telefonálom, Berlinben vagyok és csak holnap jövök meg.

E pillanatban a lépcsőház felől szivtépő, éles sikoltás riadt.

— Itt van! Itt van! — rikoltotta egy örvongó női hang. — Láttam, ahogy a hátsó ajtón bement. Engedjenek hozzá. Az Isten szerelmére, legyen szívük. Meghalt a férjem. A férjem!... Két gyermekem van otthon. Ő segíthet egyedül, ő feltámaszthatja.

Vad kavargás, kiáltások, dulakodás zaja hangzott fölélmelen az előcsarnok felől. A tömeg is megmozdult a ház előtt.

— Itt a gyermekem. Az én halott gyermekem! — vitotta most egy másik vad női hang. — Most egy órája, hogy meghalt. Ő a mindenem! Adják vissza a gyermekemet!

Majd kétségbeesett, örvongó férfiangok. Egyre vadabb dulakodás és sikoltás. Szörnyűség volt és borzalmas. Az előcsarnokban egymást tépték és gyilkolták az emberek. Assmus professzor tanácstalanul és

SZÖLŐOLTIVÁNY - KIÁRUSÍTÁS.
Szőlőoltványaimat és gyökere szőlőveszimotoi soha nem létező olesó áron árusítom, hogy minden gazda telepenről szerzhesse be szükségletét. Bulgáriából származó *speciális üdonszőlők*. I. oszt. Ripária alany 8 fillér. Berlandieri 9 fillér, kis szépségűbával II. oszt. 4 fillér. Közismert *bor-és csomogafajták* I. oszt. Ripária alany 5 fillér, Berlandieri alanyok 6 fillér. *Gyökerecs veszőim* I. oszt. bármely fajta csak 4 fillér, amiért vagyoniilag 100 százalékos garanciát vállalok. Telepem államilag engedélyezve, éremmel és oklevéllel többszörösen kitüntetve. Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök: **Juhász Vilmos Abasár, Ujszólótelep.**

zavartan állt a személyzeti szobában. Egyszerre megzörrent a telefon.

Az öreg inas odafutott, leemelte gépiesen a hallgatót és rémült pillantást vetett urára.

— Mi az? — kérdezte Assmus dr.

— A professzor urnak most a kormányelnökségre kell sietnie. Az autó már utban van. A miniszterelnök urat szélhűtés érte...

— Ne árulja el a professzor, — mondta az inas. — Őrdította a professzor. — Tegye le a kagylót!

Odakünn a ház előtt a mentők szírnéje szólt. Egy halottat hoztak.

— Segíteni kell, — üvöltötte egy bömbölő férfihang. — Rudolf Conzungen, az énekes, a halott. Gázmérgezés. Az ilyen kincset vissza kell adni az emberiségnek!

De már ott állt az öreg szolga a lépcső tetején s kihirdette;

— A professzor ur nem érkezett haza. Csak holnap jön meg!

VI.

A tanár mély álomban találta feleségét a betegszobában. Még a szörnyű kiáltás sem riasztotta fel. Assmus dr. meghallgatta az ápolónővér jelentését, megnézte a láztáblát és bólintgatót a hirre, hogy egy újabb morfiuminjekcióval kellett megváltani a szörnyű szenvedéseket. Aztán elgondolkodva leroskadt az ágy mellé.

— Valóban megváltás lenne számára a halál! — sóhajtott fájdalommal. Majd szinte zselésen ébredt tudatára szavai értelmének:

— A halál!

A ház előtt lovasrendőrök verték szét kardlappal az örvongó tömeget. Egész sereg ember jelentkezett, akiknek azon az éjszakán halt meg valami kedves hozzátartozója s kétségbeesetten követelték, hogy támassza fel a professzor a halottat. A kapu körül halomba gyült a sok hordágy és koporsó. A reggeli lapok százféle hangon ordították:

— Meghalt a halál!

A professzor lakóházát rendőrökordon vette körül. De az előcsarnokban már gyülekeztek a küldötségek. Nemzetgazdászok, akik a feltámasztandó halottak névsorát állították össze, jogászok, akik új törvényszabályok összeállításához akartak tanácsot kérni. Magas egyházi méltóságok minden felekezettől. Az országgyűlés és a kormány kiküldöttéi. Statáriumról és kivételes intézkedésekről suttogtak! Mi lesz az emberi-séggel, ha beáll a tulszaprodás?

Reggeledett...

Egy közeli térről vad harci zaj hallatszott. Sortüz dördült. Tüntető tömeg akart felvonulni, elkeseredett, vad kiáltással a professzor háza elé. Kopsorsgyári munkások, hullamosok, temetkezési vállalkozók alkalmazottak és hozzátartozói voltak, akiknek a kenyerük forgott veszedelemben. Hatalmas táblát vittek: „*Jogot a halálnak!*”

Ahogy reggel lett, a sürgönyök egymást érték a villában. A telefon akkor már kikapcsolták. A világ legnagyobb emberei jelentkeztek, megannyi milliárdos. Fantasztikus összegeket ígértek Assmus professzornak, ha vállalja a háziiorvosi tisztet. A rendőrség segítségére katonaság vonult ki a ház elé.

(Folytatjuk.)

A mi költőink

Egy kislányhoz...

*Kislány, csak azt kérem: könyved,
sose lássam,
Édes, kis szerelmem, drága
virágszálam,
Mert ha én könnyezni látánam
a szemedet,
Ugy érzem, a bánat megölné szívemet.*

*És mikor mosolygysz, ó, mily boldog
vagyok,
Ugy érzem, hogy a nap csak felettem
ragyog,
A világ szépségét két szememben
látom:
Amikor csókolak, drága, kis
virágom...*

ZAY IGNÁC (Bükkszentkereszt)

Fajankó ur esetei

Fajankó urat meg akarja bosszantani a felesége és forró levest tesz az asztalra, de időközben megfeledkezik róla és amint az első kanállal lenyel belőle, úgy megegeti a torkát, hogy a könnyei is cserednek.

— Mi lett? — kérdi életpárja — talán forró volt a leves?

— Dehogy — felelt az asszony, — eszembe jutott, hogy *édesapám meny-nyire szeretete a levest, azért könynyezek.*

Fajankó ur elhiszi, de amint ő is lenyeli az első kanál levest, úgy megegeti a torkát, hogy sirásra fakad.

— Mi lett? — kérdi a felesége.

— Azon sirok — nyészörög Fajankó ur — hogy apád, anyád meghalt, te pedig életben maradtál.

Elvesztett Fajankó urnak a számára. Utána eredt, hogy megkeresse és közben nagyokat hálálkodott.

— Miért öröendezel? — kérdik az emberek.

— Azért, hogy nem ültem rajta, mert akkor — én is elvesztem volna.

Egy éjjel tolvaj lopzkodott be Fajankó ur házába. Miközben lopni-
valókat kerestél, Fajankó ur fel-
riadt álmából és ily szavakra fakadt:

— Szegény ember! Te sötét éjszaka keresed azt, amit én fényes nappal sem tudok megtalálni...

Egy kis mosoly

Az egyik budapesti bankvezérnek van egy nővere, aki arról nevezetes, hogy hatodszor megy férjhez.

A társaságban nem azt mondják róla, hogy férjhez megy, hanem, hogy „*férjhez jár*”.

Lili: Mondd, papa, miért szolítasz föl minden alkalommal, valahányszor Kovács ur nálunk van látogatásban, hogy énekeljek valamit?

Apá: Nézd lányom, mégsem mondatom neki nyíltan, hogy menjen a pokolba.

Odahaza nagytakarítás van. A férj a fürdőszobába menekül.

— Mondd, fiacskám — kérdi a feleségétől — hol a tintatartó? Irni szeretnék.

— A moszárbán.

— És hol a moszár?

— A padlásra vittük.

— És a padláskulcs?

— Beletettem a mosóládába.

— És a mosóláda?

— Levittük a pincébe.

— És hol van a pincékulcs?

— Azt keresem fiam, én is reggel

Találja ki!

1. Mi az, ami mindennek van?
2. Kinn is van, benn is van, mégis jó helyütt van?
3. Mi jár a templomba feje, tetején?
4. Mikor kukorékolt a kakas olyan nagyot, hogy az egész világon meghallották?
5. Nem született, mégis meghalt. Ki volt az?

A levelezőlapra irt megfejtéseket a Vasárnapi Szerkesztőségnek címére (Budapest, V., Balthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtéseket küldenek, előfizetőbarunk tagjai és előfizetési díjhátralékuik nincsen.

A *Találja ki!* eredményét a 15-ik számban közöljük.

A 9-ik számban közölt *Találja ki!* megfejtése:

1. „Latiatic feilem zumtuchel, mic vogmuc” — a XII: századból származó halotti beszéd kezdőszóra.
2. „A boszorkányok ellen, mivel nincsenek, semmi vizsgálat ne legyen” — Könyves Kálmán törvénye.
3. Őseimnek véres kardja, Fogason függ, rozsa marja” — idézet Petőfi „Magyar nemes” című költeményéből.

Bérekelt *harminckét* mefejtés. Könyvjutalmat küldtünk.

Szenes József (Baja)
Kalmár József (Sopron)

előfizetőnk címére.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1938 november 13-én egy tehénet vettem, amelyet 1939 január 24-én megvesztáltam. Az orvos tuberkulizist állapított meg. Megítél-e kártérítés, ha a szakértő véleménye szerint az állat betegsége korábbi tulajdonosánál keletkezett? (Egy előfizető.) — **Felelet:** Mint-hogy az állat-szavatossági idő már lejárt, ezért az a kedvezmény, amelyet a szavatossági idő Önnek nyújtott volna, már nem illet meg. Forduljon a bírósághoz kárigényével, de ott Önnek bizonyítania kell az előadottakat.

Kérdés: A szomszédom az ingatlan területén lévő díóának az ő területére áthajtó ágakat levágta és a főtúrészelt ágakat elvitte. Joga volt-e erre? (H. I., Zalaokopány.) — **Felelet:** Ha a szomszéd kérte az áthajtó ágaknak levágását és ha kérese teljesítve nem lett, úgy jogában állott az áthajtó ágakat levágni.

Kérdés: Övegy hentesmesterné vagyok. Ha újabb férjhez mennék és a jóvándóbetim nem hentesmester, folytathatom-e mesterségemet? (14.977. számú előfizető.) — **Felelet:** Az 1922. évi XII. 7. §-ának 4. bekezdése alapján igen, egészen haláláig.

Kérdés: 24 éve rendes fizető tagja voltam a Magyar Rokkant és Nyugdíj Egyletnek. Most megszűnt, kapok-e valami kártalanítást a befizetett tagdíjakért? (F. G., Porladány.) — **Felelet:** A Nyugdíj Egyletet a Pénzügyi Központ (Budapest, Deák Ferenc-u. 4.) számolja fel, ezért kérésével forduljon oda.

Kérdés: Mit ér 5 kat. hold föld Paks-ozos tanyával együtt, ha el akarom adni? A földet 5000 pengő átlamkölésen terhet. (D. S., Orosháza.) — **Felelet:** Földjét így megbeszélni nem lehet. Csak helyi szakember, aki ismeri az összes körülményeket, válaszolhat kérdésre. Forduljon esetleg a gazdasági felügyelő urhoz.

Kérdés: Otlett szőlőt tértőlbeül 100 négyzetöölét saját fogyasszóra helyre tartatni, vagy ki kell-e vágatni? (F. I., Szakadát.) — **Felelet:** Minden direkt-
termő szőlőt ki kell irtani, a saját fogyasszóra mivellet is.

Kérdés: 1. Hol tudnék többféle nevelési példamagot beszerezni, ugyanígy mák, kukorica, lucerna, burgonya, stb.?
2. Hol tudnék olyan szakkönyvet beszerezni, amely kerteszteltek foglalkozik, ugyancsak amely a kertészetnél a műtrágya használatát is magába foglalja? (M. M., Hercegszántó.) — **Felelet:** 1. Sok növénynevelésünk van, de az egyesek nem mindenféle, hanem csak bizonyos növények nevelésével foglalkoznak. Így mákot Eszterházi herceg udvénynevelésű fizeme (Eszterházi), és báró Hatvani uradalom növénynevelésű fizeme (Hatvani); kukoricát a főhercegi uradalom (Bánkút), Kompoli uradalom, Lovászatotai uradalom, stb.; lucernát a Kompoli állami növénynevelésű telep; burgonyát a Lovászatotai uradalom, továbbá Eszanyi Jóné (Tornyosapáti), állami burgonyatermelő-telep (Gödöllő), nemzeti. 2. Legjobb lesz, ha a Patria könyvtárából (Budapest, Üllői-út 25.) megkérdezi a három vaszkos kötetből álló *Gazdaságom* című munkát. Igaz, hogy a három könyv ára 10 pengő, de ebben minden gazdasági munkáról talál olvasni: a) a földművelés megkötésétől a gyümölcsfaisztatásig és a méhésztig.

Kérdés: Milyen táptételeket képvisel a sörnyarak szárított árpa-törkölye a milyen átlagos takarmányoszámlát lehet gazdaságosan használni; összehasonlítva a búzaporral vagy más takarmány-tiszttel, melyekkel egyértékű? Ha a sertésnevelésnél felhasználható, lehet-e szoptatókocskának, vagy hús-sertéseknek, vagy szüdkocskák s mály mennyiségben adagolni? (Dr. K. T., Pécs.) — **Felelet:** Az ugynevezett szárított sörnyarak táptértéke 50, amikor a búzaporé 46, a takarmányoszámla 72. A sertést kivéve minden állattal etethető: így tehénnel, növendékmarhával, hizomárhával 2-3 kg-ot, loval is 3-4 kg-ot. Ló számára legjobb sós vízbe áztatva és szeszkával keverve; marhák számára a nedvös (rápazolat, stb.) takarmány közé keverve. Sertéssel etetni nem gazdaságos, mert a sertés rosszul emészt.

Kérdés: 1. Folytatja-e a minisztérium a mezőgazdasági kamarák útján a múlt évi trágyatelepekért? 2. Atnak-e a cementgyárak a trágyatelepek használatára kedvezményt, ha igen, mértékpénzünként mennyit? (H. M., Szany.) — **Felelet:** 1. A földmívelésügyi kormányzatonkint utal ki segélyt miniszteri trágyatelepek létesítéséhez. Hogy mosti trégyatelepek kiutalás és hova, arról az illetékes (Ünplé a csornai) gazdasági felügyelőnél nyerhet biztos tájékoztatást. 2. A cementgyárak ilyen kedvezményt nem adnak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:
 Gy. M. Veszprémsorsány. A csernagyi tejipari szakiskola (címe: M. kir. mezőgazdasági tejipari szakiskola, Csernagor, u. p. Vinyódt, Sopron vármegye) felvételi feltételei a következők: A középiskola IV. osztályának vagy a m. kir. mezőgazdasági szakiskolának elvégzése és betöltött 16-ik éves életkor. Részletes feltételek közléséért forduljon az iskolához, készséggel adnak felvilágosítást.

VASÁR ÉS PIAC
 GABONATŐZSDE

Készárúpiac. Búza (tisztviszlek), fejtörkényei és a többi dunántúli 77 kg-os 20.20-20.70, 78 kg-os 20.50-20.70, 79 kg-os 20.70-20.90, 80 kg-os 20.80-21.1, felsőtisztviszlek és dunántúliaké 77 kg-os 20.25-20.45, 78 kg-os 20.45-20.65, 79 kg-os 20.65-20.85, 80 kg-os 20.75-20.95; rozs postv. 13.90-14.10, egyrés 14.10-14.30, sörárap kiváló 16.75-19.25, sörárap 16.10-16.40, IIa 15.00-16.10, IIIa 14.20-20.20, IIa 19.85-19.96, tengeri 14.95-15.20, főmög búzaporca 13.35-13.50, 8-as buzáliszt 16-18.50 pengő 100 kg-ként.
Határősi piac. Rozs 14.35-14.38, tengeri máj. 16.12-16.15, júl. 16.35-16.38 pengő 100 kg-ként.

Magyar. Lucernának nyers 175-215, lucernának olomázról 280-300, löherénag nyers 80-100, löherénag olomázról 128-138, szűszűbükökön 34-36, tavaszi búkköny 17-18.50, fehér köles 18-22, vörös köles 17-18, repce (olajjáról paritás) 25.50-26, tökmag nyers 27-28, tökmag, kizsmény 23-24, expresszorsó, Viktória-borsó 18-19,

dumal szokványos 24.75-25, lenese nagyüzemű 36-43, lenese középüzemű 32-37, lenese kizsmény 20-22, uradalmi 22-má 113-118 pengő m-m-ként.
Takarmányvásár. Rétszéna I. 7.50-8, IIa 5.90-6, IIIa 4-5.60, mulárszéna 8.50, lucernaszéna 10.50-11, löherészéna 10.50, rozsuzsala 3 pengő m-m-ként.
Ábraktakarmány. Áraporka 14.80, borsóhéj 20, borsókonyol 16, búzaporca 13.00-13.75, búzatakarmányliszt 16.80-16.90, kókuszopogácsa 14.75, lenmagopogácsa 17, napraforgóopogácsa 15.50, száritott répazselé 11.50, repceopogácsa 11.20, tozsporka 18, melász 10.50, halléze 45 pengő m-m-ként.

Vágómarha. Bika, magyar IIIa 28-30, tarka IIa 45-55, IIIa 32-44, 63ár, magyar Ia 56-58, IIa 50-54, IIIa 32-47, tarka Ia 73-80, IIa 57-60, IIIa 32-53, tehén, magyar IIa 52, IIIa 40, tarka, extrém 67-72, Ia 57-65, IIa 46-56, IIIa 32-45, bivaly 17, nyévedék 34-40, kicsontozni való 16-30 fillér kg-ként, előszulni való.

Tenyészmérnök és járműosok. Ia belsőfél járműosok (tarka) és beállítási való 160 58-62, Ia belsőfél járműosok (fehér) és beállítási való 160 60-65; 1½ éves üzs 36-60, 1½ éves tüdő 56-60, fiatal, friss felőstehén 70-80 fillér kg-ként előszulni való.

Borju. Ia 86-90, IIa 76-85, IIIa 52-75 fillér kg-ként, előszulni való.
Juh. Kihűtöttek megfelelő Ia fiatal ürri, darabonként 50 kg súlyban 42-46, Ia fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyban 46-50 fillér kg-ként, etetés-állítás után gazdaságban mászóval, 3 kg súlyonlevonással.

Ló, igyeles kocsiló (nehéz nyugati fajta) 410-470, igyeles kocsiló (könnyű nyugati fajta) 250-400, szemlő 35-75, alárendelt ló 45-250, vágó ló 15-220 pengő darabonként.

Sertés. Szedett-sertés Ia 90-93, IIa 86-89, IIIa 77-85, angol tökeresertés 92-95, angol sonkasertés IIa 80-91, fidesertés szalonlós Ia 123-128, IIa 118-123, felsőterhűsh Ia 128-136, IIa 120-128 fillér kg-ként.

Borjak. *Marhahűtő:* A budapesti vágóhidon magyar, ökrök és tehénörök 1.05-1.10, tarka 1.15-1.20 pengő kg-ként, zöldsúlyban. *Bivalyok:* 50 százalékkal olcsóbb. — Budapesten átlós és itt utánkezelte *pitlingek:* 18 kg-ig 1.60-1.65, nehézebb súlyban 1.55-1.60, vidéki prima árú 18 kg-ig 1.55-1.60, nehézebb súlyban 1.50-1.55 P kg-ként, sémmentesen. — A budapesti vágóhidon féses, hosszalábú *borjubörök:* 1.40-1.45, fejjes rövidlábúak 1.50-1.55 P kg-ként, zöldsúlyban. A sémmentes árúval az árak valamivel jobbakk. Százaz falusi borsó váltóztalann 2.20-2.40 P. — Budapesti mézesarú *lőbör:* 13, vidéki 11.50-12, 30 reskedelmi árú 220 cm-en felül 12-12.50 P, 220 cm-ig 16, 180-200 cm-ig 30 százalékkal olcsóbb. — Magasnyájvas mostani *juhőr:* 90 fillér, kopasz Ipa 1-1.05, zorombagyapjas - juhőr 2 kg-on 1.47, 1.25-1.30, 2 kg-on 1.05-1.10, vegyes uradalmi juhőr osztályozatlanul 0.65-0.70 P kg-ként, a budapesti vágóhidon 0.60 P kg-ként, zöldsúlyban. — *Bárányőr:* 70-75 fillér, — *Gidabőr:* 60-70 fillér darabonként. — *Kecskebőr:* 2.80-3 pengő darabonként. — *Özbor:* töl 70-80 fillér darabonként. — *Szarrabőr:* töl 60-60 fillér kg-ként.

Toll, Ipa Rupp. 7-7.20, IIa Rupp 5-5.20, IIIa Rupp. 3.80-4, IIIa Rupp. 2.50-2.60, hizott toll 3.85-4, Ia foszított toll 5.20-5.30, IIa foszított toll 2.90-3, Ia pehely 11.40-11.50, IIa pehely 8.50-8.60, fehér kacsa 3.85-3.90, szürke kacsa 2.10-2.20 pengő, tarka csirke 27-35 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olaszitani való 132-148, sózott 150-200, füstölt 180-240, háj 148-180, tepertő 160-220, sertészsír helybeli 144-168 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. *Hús baromfi:* Tyúk 250-400, csirke, rántani való 190-220, simni való 200-320 fillér darabonként. — *Levegő baromfi:* Tyúk 150-210, csirke rántani való 240-350, simni való 200-340, rucá hizott 190-200, lúd hizott 150-200, pulyka hizott 150-250, libamáj nagy 500-600, kicsi 300-600 fillér kg-ként. Tejtartós 10 darabig 7-8, főzék, tojás 6-7, apró 6-7 fillér darabonként.

Zöldszeg. Sárgarépa 10-20, petrezselyem 14-20, kevert zöldszeg 12-20, zeller 20-26, kalarabó 14-20, vöröshagyma, makró 16-22, kizsmónszeg 14-20, fokhagyma 20-40, ecetka 16-24, fejes káposzta 12-20, savanyított káposzta 18-20, kelkáposzta 10-18, vöröskáposzta 20-32, fejesáralta 10-40 (db-ja), forma 60-120, burgonya (főtt) 18-28, Gúthiba 12-14, ősziróza 12, nyári-róza 14-16, Billa 8-11, kiffi 24-30, tömött csiperkegomba 140-200, száritott 400-800, sókka 70-100, paraj, tisztított 28-60, feketeterék 16-20 fillér.

Borpicac. A borárakban változás alig van, a forgalom kissé élénkül. A keres-

kedelmi zöld-fehér borok ára 3-3.3 fillér Malliand-fokontint, a színes árú 2.8 fillérről felfelé terjedő áron kapható. Kiseb tételekben eladott jobbneműségű borok 45-50 fillérről cserélnék gazdát, litérenként.

Szesz. Az árak nem változtak. **Idegen pénzek vételi és eladási ára.** Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1600-1620; dollár 340.50-344.50; kanadai dollár 332-337, holland forint 181.15-183.15 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh korona 7.50-11.80; lengyel zloty 60-61.40; szent dinár 6-7.50; francia frank 9-9.20; román leu 2.60-3.45; bolgár leva 3-3.60; olasz líra 16.90-17.90; svájci frank 77.45-78.35 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Március 19, vasárnap: Bábócsa, Battyány, Békés, Belpátfalva, Böhönye, Egervár, Jánosháza (bizonytalan), Kiskunfélegyháza, Kiszjűz, szállítás, Pellérd (bizonytalan), Tiszaföldvár. — **Március 20, hétfő:** Adony, Ádánd, Arló, Bácsbokod, Baglyasalja, Dunaföldvár, Gödöllő, Gödre, Izsák, Isztimér, Jászberény, Kiskunfélegyháza, Kiszjűzszállítás, Martonvásár, Mátészalka, Mohács, Mósontenyésztő, Nágocs, Nagygyimánd, Nagyoroszi, Ósi, Ricsé, Salgótarján, Sárkeresztúr, Siklós, Somlyóvársárhely, Szendrő, Szentpéterúr, Tárpa, Tatabánya, Tiszaföldvár, Tokaj, Und, Zirc. — **Március 21, kedd:** Dunaföldvár, Hőgyész, Martonvásár, Nagyoroszi, Nemesvid, Örszentpéter, Rum, Siklós, Simontornya, Szőlősgyörök, Zagyvaróna, Zalaapáti. — **Március 22, szerda:** Hajdunásás, Hőgyész, Kálmánca, Kiskunhalas, Mikosszépák, Nygyaros, Siklós, Simontornya, Somogyuszob, Tiszakarcs, Újmalomsok. — **Március 23, csütörtök:** Acsút, Györszentmárton, Kiskunhalas, Nagykörös, Nagypécely, Ócsa, Patca. — **Március 24, péntek:** Kercseliget, Nagykörös. — **Március 25, szombat:** Füzesgyarmat (bizonytalan), Szabadszállás, Szekszárd (bizonytalan).

RÁDIO
Budapest I.

VASÁRNAP, III. 19.
 8: Szózat. **Utána:** Hanglemek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás és vízállás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.10: „Világkörüli”. 14: Hanglemek. 15: Előadás. 15.45: Szalonzene. 16.30: Pezsi. „Bolond Istók”. J. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Cigányzene. 17.35: „Apostol a tanyán”. *Lakatos Vince előadása a tanyai tanítókról.* 18.30: „Rimaszombat, Gőmörörszög fővárosa”. 19.10: Sporteredmények. 20.10: „Három egyfelvonásos”. 1. Vetélkedés. 2. Tik-tak. Futás jelentés. 3. A kaszát vásároló paraszt. 21: Cigányzene. 21.10: Hírek, időjárás. 22.25: Liszt Ferenc és Strassburg. 22.40: Közvetítés a strassburgi hangverseny-palotából. 23.50: Hanglemek.

HÉTFŐ, III. 20.
 12.10: Szinhonikus Zenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákfőelő. 17.10: Dalárdia hangverseny. 18: Közvetítés a mútraházi Horthy Miklós szanatóriumról. 18.30: Táncezenekar. 19.15: „Nádasy Ferenc a kolini csatában”. 19.45: „Néhány szó a magyaros öltözködésről”. Keresztcs Fischer Ferenc előadása. 20: Muszorgszkij emlékest. 21.20: Cigányzene. 21.40: Hírek, időjárás. 23: Hanglemek.

KEDD, III. 21.
 12.10: Farkas Márta hegedűl. 12.55: Lux József énekel. 13.30: Hanglemek. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.10: Cigányzene. 17.30: Részletek a magyar és németországi válogatott tornászok közötti viadalról. 18.30: „A népi színház Olaszországban”. 19: Szalonzene. 19.30: „Ritmus és láné”. 20.35: Közvetítés a Royal Színházról. „Egy boldog szízlát esinél”. Zenés hozott. 21.45: Hírek, időjárás.
SZERDA, III. 22.
 12.10: Hanglemek. 13.30: Rendőr-

Mezőgazdasági rádió-előadások
BUDAPEST I.

Vasárnap, március 19, d. u. 3 óra:

FLEISCHMANN RUDOLF dr. gazd. főtanácsos: „A hazai kukorica termesztésének hibái”.
KACZIAN VIKTOR dr., növényegészségügyi szakbiztviselő: „Növényegészségügyi követelmények a falkalásokról.”
Szerdán, március 22, d. u. 3.30 ó.

„A magyar mezőgazdaság se regszemléje.” Közvetítés a Mezőgazdasági Kiállításról.
Szerdán, március 22, este 8.10 ó.

A Mezőgazdasági Kiállítás díjazási eredményének kihirdetése.
Csütörtök, márc. 23, d. u. 6.30 ó.

FORNÁDY ELEMÉR szőlészeti és borászati felügyelő: „Szőlészeti, borászati időszerű tanácsadó.”
BUDAPEST II.
Kedd, március 21, d. u. 6 óra:

Mezőgazdasági felőra.
Szerda, március 22, este 10 óra:

A Mezőgazdasági Kiállítás díjazási eredményeinek kihirdetése.
Szombat, március 25, d. u. 5.15 ó.

Mezőgazdasági felőra.
 zenekar. 15.30: Előadás. 16.15: Diákfőelő. 17.10: Bak László zongorázik. 17.35: Előadás Przemyszló. 18.05: Cigányzene. 19.05: „A ruszin népművészet”. 19.30: Operaházi előadás közvetítése. „Turandot”. 20.10: Hírek. 21.20: Hírek. 22.15: Időjárás. 22: Hanglemek. 23: Táncezenekar.

CSÜTÖRTÖK, III. 23.
 12.10: Postászenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Háziartási előadás. 17.10: „A belgumi magyarországi”. 17.40: Szalonzene. 18.30: Előadás. 18.45: Hanglencze. 19.10: Külligy negyedóra. 20: „Caroline”. Vigjáték. Ieta Alfred de Musset. 21:00: Hírek. Időjárás. 22: Cigányzene. 23: Operaházi zenekar.

PÉNTEK, III. 24.
 12.10: Seb. Bartha Klára zongorázik. 12.55: Kisházy Andorné Magyar Franciska énekel. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákfőelő. 17.10: Magyar Induló. 17.35: „Az ész népművészet kiállítás megnyitása. 18.30: „Székesvárfák”. 19: Cigányzene. 19.40: „A magyar vers története: Vörösmarty”. 20.10: Hangverseny közvetítése Sopronból. 20.55: Hírek. 22: Hírek. Időjárás. 22.10: Jazshármas. 23: Katonazene.

SZOMBAT, III. 25.
 8: Szózat. **Utána:** Hanglemek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.20: Görögkatholikus istentisztelet. 12.20: Pómos idő, időjárás és vízállás. 12.30: Beszkiértzenekar. 14: Cigányzene. 15: Tarka gyermekjáték. 15.30: Ember Nándor dr. zongorázik. 16: Előadás. 16.30: Hanglemek. 17.10: A pécsi Ciszterci gimnázium ének- és zenekari hangversenye. 18.05: „Afrikai főváros”. 18.35: Szalonzene. 19.40: „A vén bakancsos és fia a huszár”. 21.40: Hírek. 22: Jazz. 23: Cigányzene.

Budapest II.
 Vasárnap, III. 19. 11.15: Cigányzene. 15: Szalonzene. 19: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21: Zongora. 21.30: Időjárás. — Hétfő, III. 20. 18.30: E. 5. adás. 19: Némét nyelvelő. 19.30: Ének. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. — Kedd, III. 21. 18: Mezőgazdasági felőra. 18.30: Ének. 19: Francia nyelvelő. 19.30: Főelőadás. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21: Cigányzene. 22: Időjárás. — Szerda, III. 22. 17.40: Zongora. 18.30: Olasz nyelvelő. 19: Hanglemek. 19.30: Főelőadás. 20: Hírek. 20.20: Szalonzene. 21: Jazz. 22: Időjárás. Hírek. — Csütörtök, III. 23. 18.30: Szalonzene. 19: Angol nyelvelő. 19.30: Előadás. 20: Oratórium-est. — Péntek, III. 24. 18.45: Főelőadás. 19.15: Gőrszobrás. 19.45: Cigányzene. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21.25: Jazz-hármas. 21.50: Időjárás. — Szombat, III. 25. 17.45: Előadás. 18.15: Diákhangverseny. 18.30: Szalonőtos. 17: Hanglemek. Péntek. 20: Hírek. 20.20: Énekkari hangverseny.

KIADÓTULAJDONOS:
FALU MAGYAR GAZDA
 ÉS FÖLDMIVELÉS SZÖVETSÉG
 FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
 MAYER EMIL.